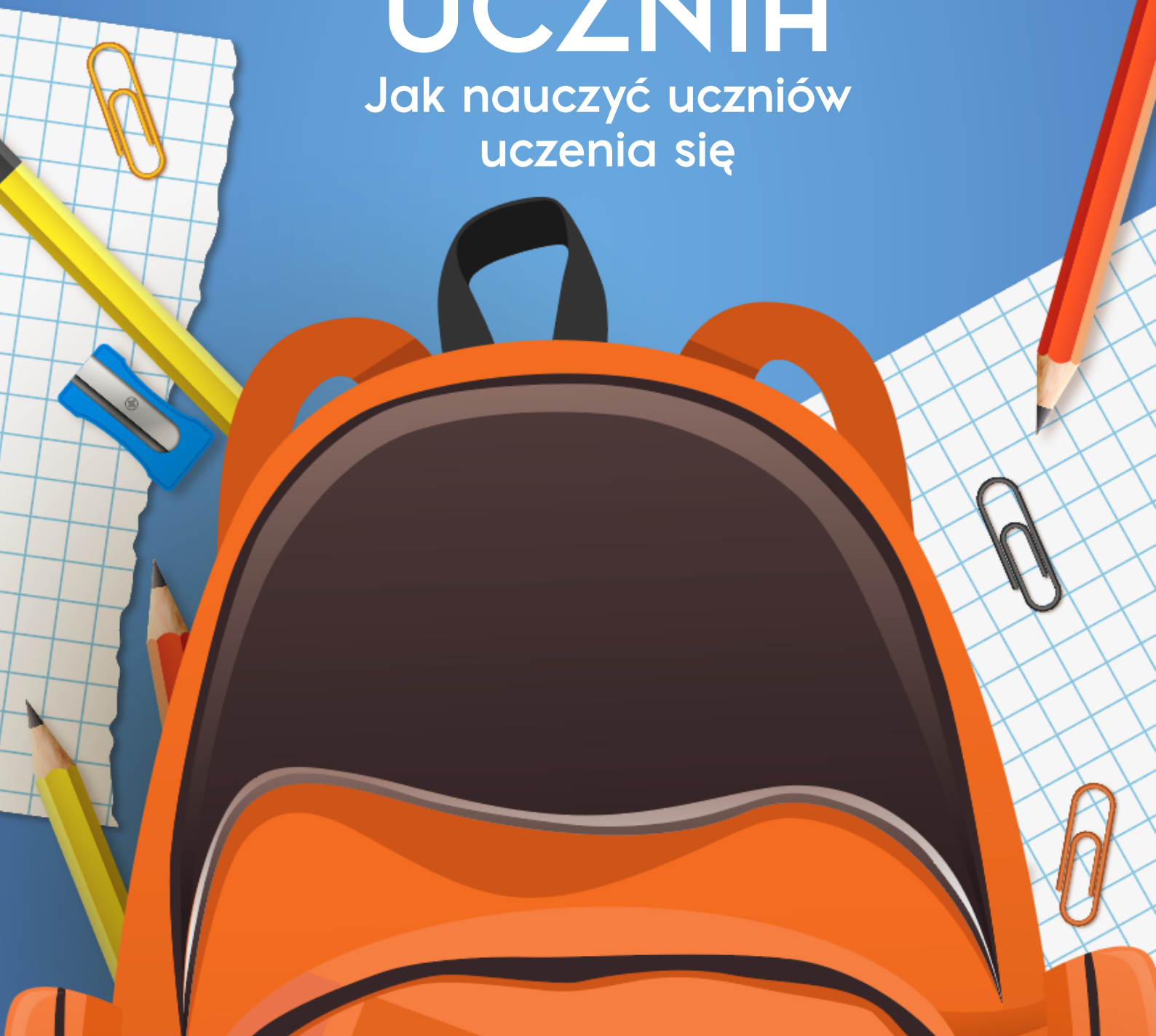

START BOX UCZNIA

Jak nauczyć uczniów
uczenia się

Projekt powstał dzięki **Stowarzyszeniu „Szara komórka”** przy współpracy z Centrum Inkubowania Innowacji Społecznych w obszarze kształcenia **POPOJUTRZE 2.0**

Zespół Innowatorów:

Stowarzyszenie „Szara komórka”

Magdalena Molik

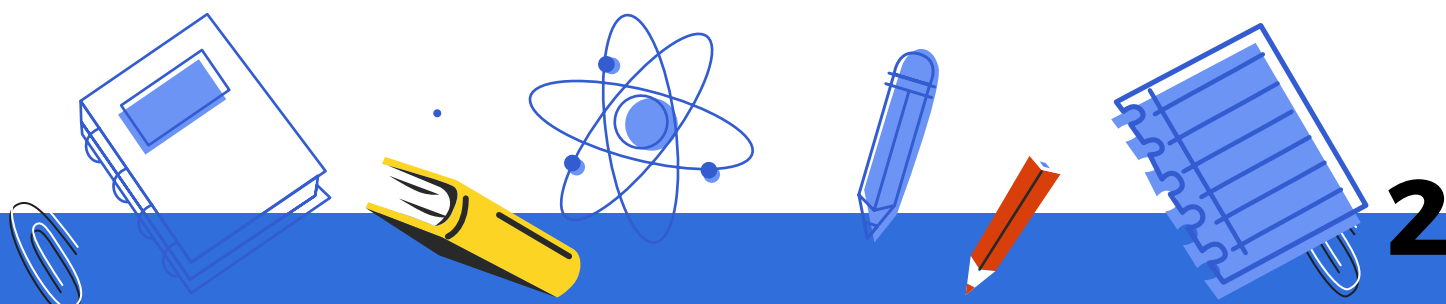
Monika Zedel

Olga Zedel

Współpraca

Monika Kucharska

Produkt jest zrealizowany w ramach grantu projektu „POPOJUTRZE 2.0 – KSZTAŁCENIE”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

SPIS TREŚCI

Wstęp

1. Dla kogo jest ten projekt? (4)
2. Portret psychologiczny ucznia 4 klasy - jaki jest i jak z nim współpracować? (7)

Rozdział 0

1. Informacja dla nauczycieli (13)
 - 1A. Jak działa projekt START BOX UCZNIĄ? (13)
2. Informacja dla rodziców i uczniów (17)
 - 2A. Spotkanie dla rodziców (17)
 - 2B. Spotkanie dla uczniów (22)

Rozdział 1

- Lekcja 1. Organizuję swoją naukę (29)

Rozdział 2

- Lekcja 2. Uczę się tak, aby osiągnąć efekty (41)

Rozdział 3

- Lekcja 3. Planuję swój dzień i tydzień (51)

Rozdział 4

- Lekcja 4. Realizuję swoje cele (63)

Zakończenie

1. Epilog (74)
2. Dobre praktyki (76)
3. Podziękowania (81)
4. Bibliografia (82)

DLA KOGO JEST TEN PROJEKT?

Projekt: **START BOX UCZNIŃ. Jak nauczyć uczniów uczenia się** jest skierowany przede wszystkim do dzieci, rodziców oraz nauczycieli. Jego celem jest złagodzenie skutków mogących pojawić się w związku z przekroczeniem II progu edukacyjnego u uczniów 4 klasy szkoły podstawowej, czyli ułatwienie efektywnej adaptacji uczniów do nowego etapu edukacyjnego, a więc nauki w klasach 4-8.

E-book zawiera:

portret psychologiczny ucznia 4 klasy, porządkujący wiedzę, o tym jak zachowuje się czwartoklasista i jakie ma potrzeby,

scenariusze lekcji, mające na celu przekazanie wiedzy oraz wypracowywanie umiejętności związanych ze skutecznym organizowaniem uczenia się, ze stosowaniem i doбором odpowiednich metod uczenia się oraz organizacją czasu,

materiały dla rodziców związane z tym etapem rozwoju dziecka i funkcjonowania rodziny,

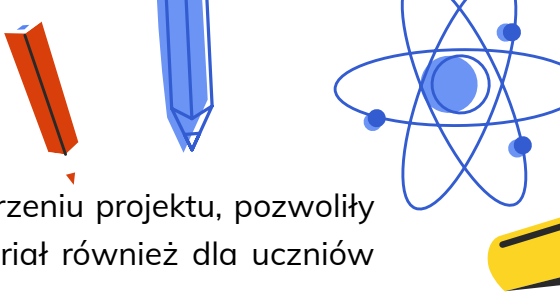

grafikę oraz materiały dla uczniów do samodzielnej pracy dostosowane do tego wieku,

dobrze praktyki, jako inspiracje do wypracowania rozwiązań ogólnoszkolnych (programu adaptacyjnego) wspierających uczniów 4 klas.

Rekomendacje jakie pojawiły się od ekspertów przy tworzeniu projektu, pozwoliły na wyciągnięcie wniosków, iż jest to wartościowy materiał również dla uczniów starszych klas.

Warto wykorzystać zgromadzony materiał dla:

UCZNIÓW KLAS 4, DLA NICH JEST ON DEDYKOWANY

uczniów, którzy zrealizowali projekt w 4 klasie, by powtórzyć ten cykl w klasach 5-8 w celu utrwalania i pogłębiania umiejętności organizacji i metod uczenia się na przełomie kolejnych lat,

uczniów 5-6 klasy, którzy nie korzystali z takiej formy wsparcia w klasie 4, można zastosować go bez wprowadzania zmian,

uczniów 7-8 klasy, jako **inspiracja do przeprowadzenia zajęć z tematyki efektywnego uczenia się**, jednak zaleca się wtedy, by materiały (pod kątem grafiki) potraktować jako formę zabawy, a omawianie tematu zasadniczego dostosować do poziomu uczniów danej klasy,

rodziców uczniów klas 3, którzy byliby zainteresowani wysłuchaniem podcastów i otrzymaniem infografik, aby przygotować się do nowego etapu i odpowiednio wesprzeć wychowawczo swoje dziecko,

rodziców uczniów klas 4-8 o ile są zainteresowani zapoznaniem się z ogólnymi zasadami funkcjonowania rodziny od strony psychologicznej, zasadami komunikacji, sposobami motywacji dzieci.

E-book ten zbiera kompleksowy materiał do realizacji zagadnień związanych z metodami uczenia się oraz zmianą etapu edukacyjnego. Polecamy go:

dla dyrektorów szkół, jako:

- **pakiet**, który można przekazać nauczycielom/pedagogom do realizacji zgodnie z proponowanymi wyżej rekomendacjami,
- inspirację do stworzenia ogólnoszkolnego programu adaptacyjnego wspierającego złagodzenie skutków mogących pojawić się w związku z przekroczeniem II progu edukacyjnego u uczniów 4 klas.

dla nauczycieli/pedagogów, może być:

- **wygodnym materiałem**, który krok po kroku wesprze realizację zajęć na godzinie wychowawczej w 4 klasie lub w klasach 5-8,
- **inspiracją** do przeprowadzenia zajęć w ramach edukacji przedmiotowej o metodach uczenia się,
- **uzupełnieniem** wiedzy w tych zakresach,
- **okazją do realizacji projektu integrującego zespół klasowy**, w szczególności gdy zostanie dodane dokumentowanie realizacji projektu za pomocą zdjęć filmików i publikowanie ich w Waszych wspólnych mediach społecznościowych lub zebranie na koniec projektu w celu podsumowania wspólnej przygody z projektem na forum klasy dla uczniów oraz rodziców.

PORTRET PSYCHOLOGICZNY UCZNIA 4 KLASY

Jaki jest i jak z nim współpracować?

4-klasista, a szkoła

Przejście w kolejny etap edukacyjny to z perspektywy dziecka bardzo poważna sprawa. Dziecko idące do klasy pierwszej było bardzo doceniane, chronione i podziwiane. Jednak dziecko idące do klasy czwartej, jest już traktowane jako uczeń doświadczony i oczekuje się, że automatycznie przejdzie do kolejnego etapu.

Czwartoklasista mierzy się z zadaniem odkrywania wielu nowych zasad, norm i reguł klasowych:

Forma organizacji uczenia się, każda lekcja w innej klasie, z innym nauczycielem i z innymi ustaleniami, wymaga od dziecka elastyczności i czujności.

Wychowawca nie towarzyszy już dziecku na każdej lekcji, nie czuwa bezpośrednio nad nim, wymaga od dziecka dużej samodzielności.

Pojawia się dużo odrębnych przedmiotów, które wymagają umiejętności robienia notatek, koncentracji na lekcji, samodzielnego uczenia się.

Obciążeniem jest **ciężki plecak oraz przechodzenie z klasy do klasy**.

Liczba przedmiotów generuje **więcej prac domowych do odrabiania, więcej nauki na sprawdziany**.

Dla zachowania równowagi, powyższe wyzwania dobrze byłoby pogodzić z:

- odpoczynkiem,
- zabawą,
- rozwijaniem zainteresowań,
- sportem,
- kontaktami rodzinnymi i rówieśniczymi,
- tym wszystkim, czym może i chce zajmować się dziesięcioletnie dziecko.

Konfrontacja z taką ilością zadań, jak mówią badania, bardzo często budzi u dzieci lęk, a długotrwałe funkcjonowanie w tym stanie, prowadzi do wielu patologicznych zmian.

Portret psychologiczny 4-klasisty

Jakie jest dziecko w klasie czwartej?

Nadal doskonali podstawowe umiejętności szkolne, znajomość, rozumienie i korzystanie z pojęć niezbędnych w codziennym życiu.

Kształtuje umiejętność panowania nad swoimi emocjami oraz buduje wewnętrzną odpowiedzialność za siebie i innych.

Kształtuje umiejętność dokonania adekwatnej samooceny, buduje poczucie własnej wartości i autonomii.

Staje się coraz bardziej niezależne w szkole i w domu, a także w swoim przeżywaniu emocjonalnym. Potrafi w pewnym stopniu samo kontrolować uczucia i skutecznie pomagać sobie w sytuacjach trudnych.

Rozwija umiejętności tworzenia bliskich relacji z rówieśnikami. Staje się coraz bardziej niezależne emocjonalnie, poszerza swój krąg społeczny - pojawiają się inni dorośli czyli nauczyciele, pani z biblioteki, pan ze sklepu szkolnego, etc.

W tym czasie również, dziecko **staje się coraz bardziej pracowite**, uczy się lepiej planować swoje działania, uczy się wytrwałości i pracuje nad tym, aby doprowadzić swoją pracę i działania do końca.

Jest coraz bardziej samodzielne. Może samodzielnie pójść do szkoły, jest w stanie samo zapamiętać zadania domowe i na swój sposób zorganizować sobie pracę nad nimi, przygotować zeszyty i przybory potrzebne do szkoły na drugi dzień.

Do czego dążyć w rozwoju 4-klasisty?

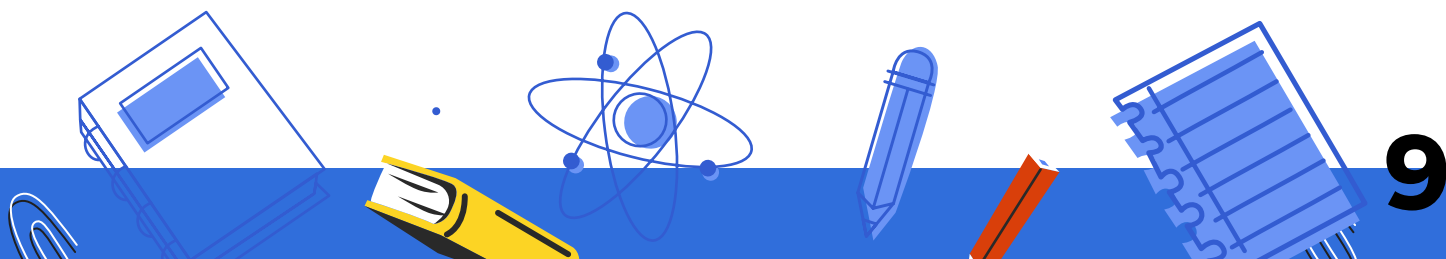
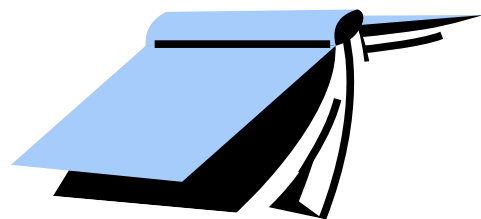
Jak widać, dziesięciolatek ma gotowość, aby sprostać wyzwaniom kolejnego progu edukacyjnego.

To czego potrzebuje, to stworzenie warunków do tego, aby mógł stopniowo **przechodzić od uczenia się pod kierunkiem nauczyciela i rodzica do samodzielnego uczenia się.** Uczeń potrzebuje wsparcia i ukierunkowania, a nie tylko wymagania.

Budowanie samodzielności

Dziecko:

- Rozwija samodzielność funkcjonalną poprzez:
 - samodzielne umycie się,
 - zrobienie kanapki,
 - poproszenie nauczyciela o pomoc,
 - zrobienie drobnych zakupów.
- Buduje samodzielność, polegającą na umiejętności podejmowania decyzji:
 - powinno zdecydować, na jakie zajęcia chce uczęszczać,
 - jak ma się zachować w konflikcie z kolegą czy koleżanką,
 - z kim chce się przyjaźnić,
 - jakie ubranie założyć.
- Dokonuje osobistych wyborów moralnych oceniając, co jest dobre, a co złe, oraz decyduje i dopasowuje do nich własne zachowanie.
- Uczy się odwagi w podejmowaniu ryzyka decyzji i przyjmowaniu jej konsekwencji.
- Coraz bardziej uniezależnia się w tym zakresie od rodziny, a **rola rówieśników** zwiększa się jak nigdy dotąd. Proces ten będzie trwał przez cały okres dorostania, aż do całkowitej **niezależności od rodziców.**

Budowanie poczucia kompetencji

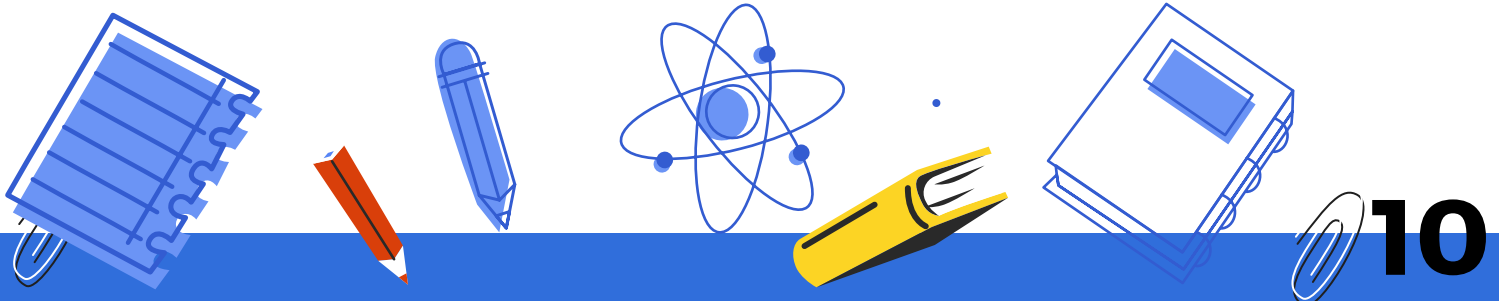
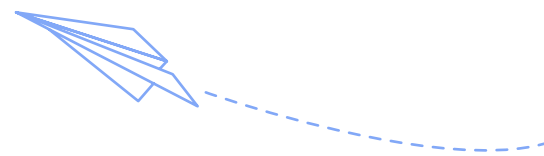
Dziecko:

- Ma poczucie bycia osobą, która jest przygotowana, która umie i która jest dobra w tym, co robi.
- Dąży do zakończenia podjętego działania i odczuwa radość z własnego działania.
- Ma gotowość i chęć do współpracy z innymi.
- Podejmuje wymagające zadania, jest otwarte na nowe wyzwania, lubi tworzyć, doświadczać i cieszy się wynikami swojej pracy.
- W razie krytyki, potrafi przyjąć informację o własnym błędnym działaniu, nie dezorganizuje ona jego działania, potrafi korygować swoje błędy.

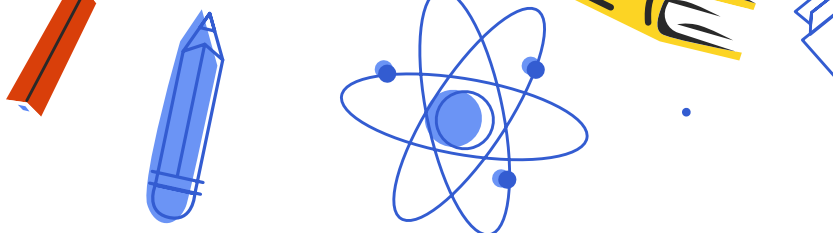
Budowanie pracowitości

Dziecko:

- Ćwiczy umiejętność konsekwentnego oraz wytrwałego uczenia się.
- Wie, w jaki sposób efektywnie zarządzać swoim czasem i informacjami.
- Jest świadome, jak się lubi uczyć, co do tego potrzebuje, jakie ma możliwości.
- Wie, jak ma pokonać pojawiające się przeszkody.
- Postawa pracowitości kształtuje się w całym okresie szkolnym, a procentuje w dorosłości.

Jak to osiągnąć?

We współpracy z dziećmi są reguły, które zawsze warto stosować, niezależnie od roli jaką pełnimy względem nich jako dorośli:

Zasady, granice i normy najlepiej regulują zachowanie, dają informację co wolno, a czego nie wolno, porządkują codzienność i dają poczucie bezpieczeństwa.

Pozwalanie na samodzielność dziecka, czyli nie wyręczanie go, gdy nie potrafi. Dzięki temu nauczy się, że należy próbować, że czasem coś od razu nie wychodzi, że warto pracować dłużej dla lepszego efektu. Dać mu doświadczyć, pamiętając jednak o akceptacji i wsparciu.

Stwarzanie okazji do odnoszenia mniejszych i większych sukcesów. Sprzyja temu powierzanie dzieciom obowiązków oraz docenianie zaangażowania dziecka. Warto przy tym pamiętać, aby nie angażować dziecka w działania i rozwiązywanie problemów znacznie przekraczających jego możliwości.

Pomoc w ustaleniu ważności i kolejności zadań. W ten sposób dziecko uczy się planowania i ustalania kolejności działań. Widzi, że duże zadania można łatwiej zrealizować, gdy podzieli się je na etapy.

Wypracowanie prawidłowych nawyków związanych z uczeniem się i kształtowaniem motywacji do zdobywania wiedzy. Wśród nich bardzo ważny jest plan dnia, stworzenie sprzyjających warunków do nauki, umiejętność dzielenia czasu na aktywną pracę i przerwy.

Ukierunkowanie działań dziecka, gdy potrzebuje wsparcia. Gdy dziecko czuje presję i napięcie, nie sprzyja to podejmowaniu przez nie nowych wyzwań. Kiedy dziecko przeżywa trudne emocje, potrzebuje troski i uwagi oraz pomocy w konstruktywnym ich przeżywaniu.

Przekazywanie 70% komunikatów jako informację pozytywną, a 30% komunikatów o tym, co trzeba zrobić lepiej. W ten sposób budujemy w dziecku poczucie samodzielności i kompetencji. Dziecko wie co robi dobrze, a nad czym trzeba jeszcze pracować.

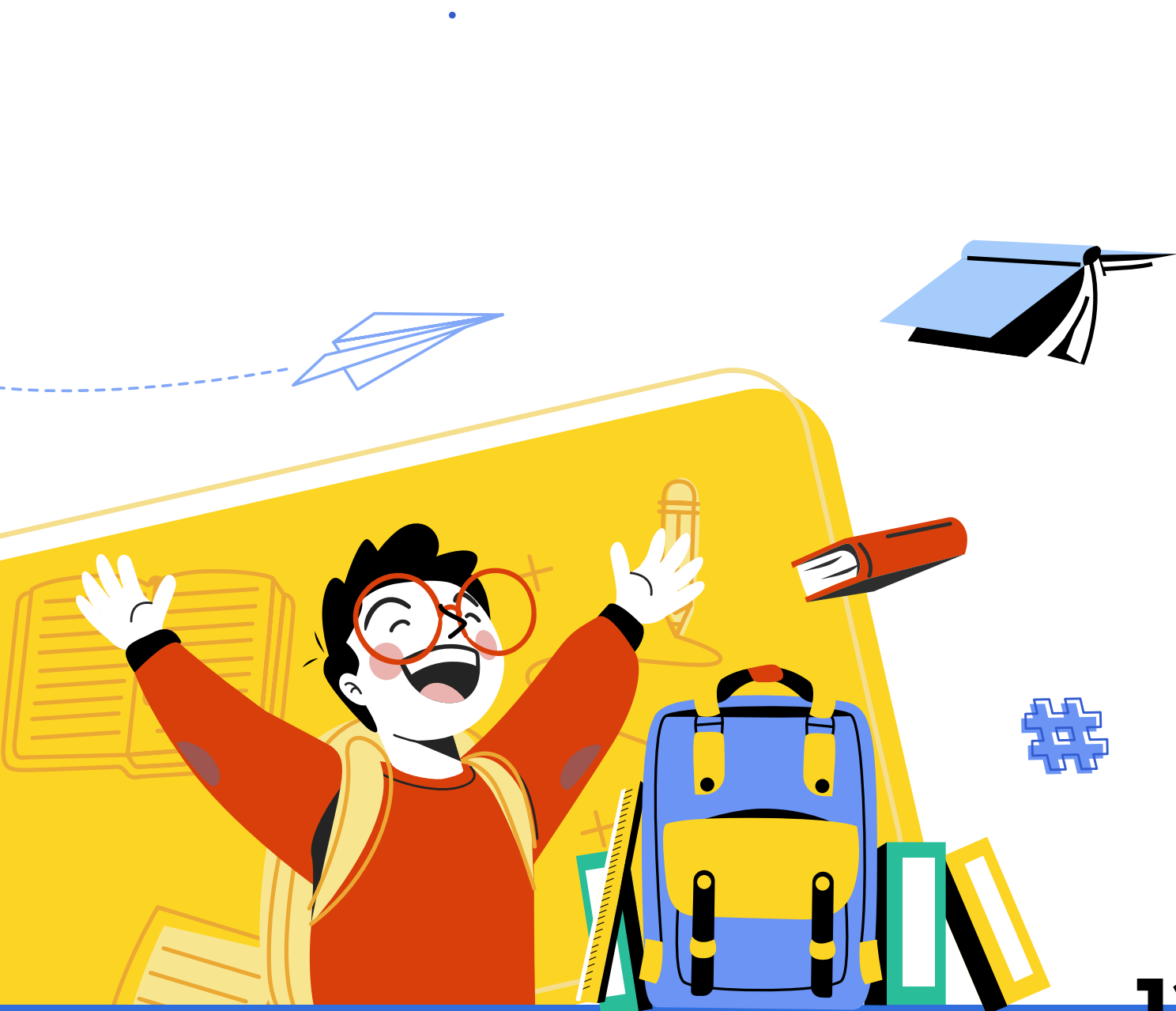

Warto wokół nauki i zadań wynikających z obowiązków stworzyć atmosferę wsparcia, akceptacji, twórczej pracy i radości.

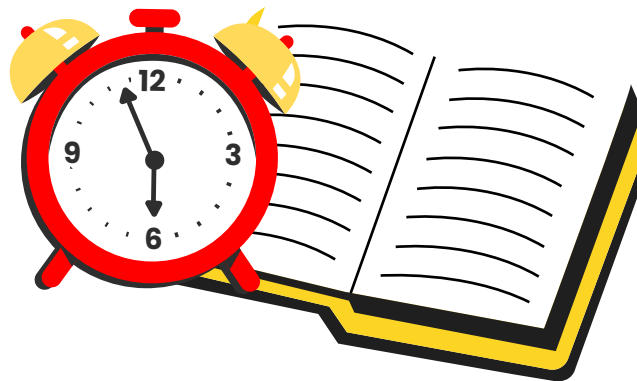
Rodzice, nauczyciele i inni dorośli pełnią ważną rolę w procesie uczenia się w drugim etapie kształcenia. Mimo wszystko ich rola jest znacząca i być może jest to ostatni okres, w którym aż tak istotna poprzez bezpośrednie zaangażowanie w sprawy dziecka.

Mamy nadzieję, że proponowane przez nas rozwiązanie choć w części pomoże przeżyć ten czas efektywnie i pozostawi dzieci z dobrze wypracowanymi kluczowymi umiejętnościami na przyszłość.

Cóż więc dla Was mamy? – zapraszamy na START, do rozdziału 0.

INFORMACJA DLA NAUCZYCIELI

1A. Jak działa projekt START BOX UCZNIĄ?

Stworzyliśmy serię czterech lekcji wraz z materiałami dla uczniów i rodziców.

Projekt koncentruje się na:

- temacie organizacji i sposobów uczenia się,
- nauce przez doświadczenie i współpracę między dziećmi,
- współpracy na linii nauczyciel-rodzic i pracy dorosłych „wspólnym frontem”.

Pakiet lekcji i materiałów jest ułożony wg czterech tematów:

Organizuję swoją naukę

Uczę się tak, aby osiągnąć efekty

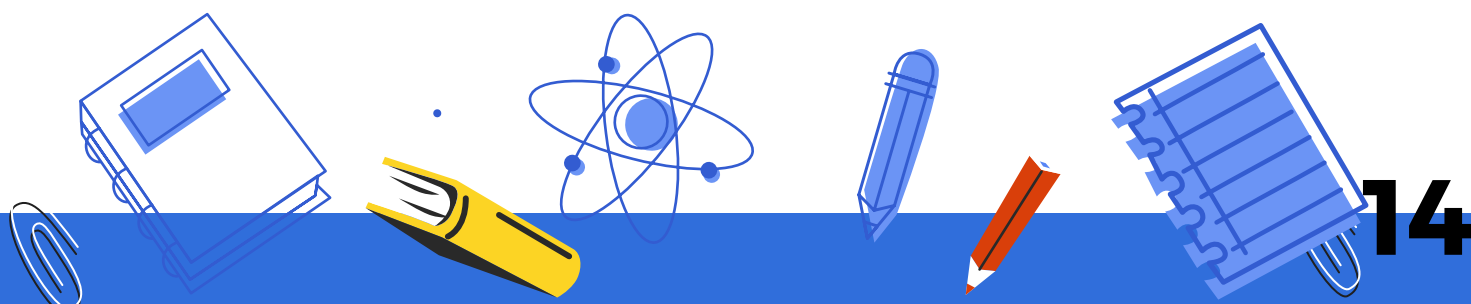
Planuję swój dzień i tydzień

Realizuję swoje cele

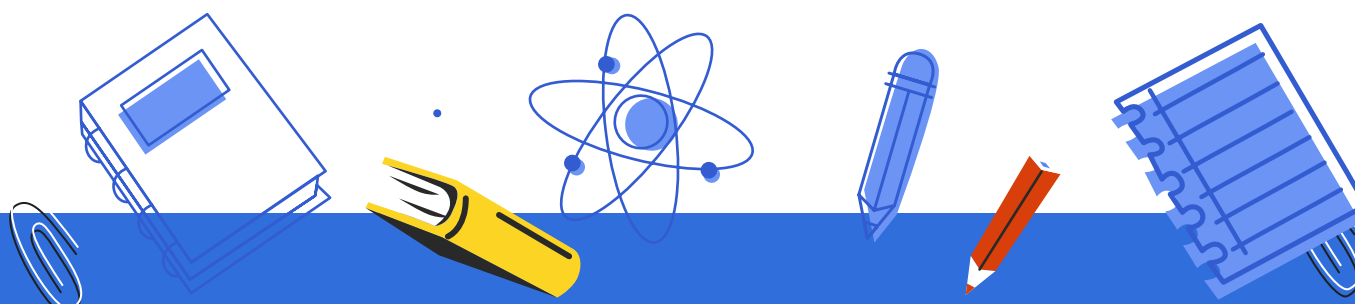
Sposób działania projektu:

- nauczyciele mają przygotowane scenariusze zajęć wraz z pakietem materiałów do lekcji dla uczniów i dla rodziców,
- uczniowie po każdym zajęciach otrzymają materiały przygotowane w wersji PDF do druku i samodzielnego wycięcia, złożenia, sklejenia i ozdobienia,
- rodzice zaproszeni są do wsparcia dzieci i wspólnej realizacji PROJEKTÓW uzupełniających działania na lekcjach. Opracowane są dla nich wskazówki przygotowane przez psychologa o tym, w jaki sposób wspierać dzieci w procesie zmiany. Materiały przygotowane są w formie PODCASTÓW wraz z transkrypcjami i pakietami INFOGRAFIK do podcastów. Będą przekazywane za pomocą dziennika elektronicznego.

Temat zajęć	Uczniowie	Rodzice
<p>Ku nowej przygodzie, czyli kilka słów o projekcie START BOX UCZNIA. Zapoznanie z celami projektu i jego strukturą.</p>	<p>PLECAK do przechowywania materiałów z kolejnych zajęć.</p>	
<p>Organizuję swoją naukę. Zagadnienia dotyczące organizacji miejsca pracy, funkcjonowania mózgu, zapamiętywania, reagowania na sytuacje trudne związane z nauką.</p>	<p>FISZKI z informacjami niezbędnymi do prawidłowej organizacji nauki.</p>	<p>PROJEKT: testowanie z dziećmi fiszek z informacjami niezbędnymi do prawidłowej organizacji nauki.</p> <p>PODCAST: rozwój poznawczy i emocjonalny dziecka, czego można się spodziewać, czego wymagać i co wspierać.</p>

Temat zajęć	Uczniowie	Rodzice
<p>Uczę się tak, aby osiągnąć efekty. Przedstawienie różnych metod uczenia się, pokazanie jak wykorzystać je w praktyce. Analiza, które metody warto stosować do poszczególnych przedmiotów.</p>	<p>HARMONIJKA z metodami uczenia się.</p>	<p>PROJEKT: testowanie z dziećmi metod uczenia się, które najlepiej sprawdzają się do poszczególnych przedmiotów.</p> <p>PODCAST: wspieranie dziecka w samodzielności oraz odpowiedzialność i konsekwencje.</p>
<p>Planuję swój dzień i tydzień. Organizacja dnia i tygodnia z uwzględnieniem czasu na sen, szkołę, naukę, wypoczynek, pasje. Znaczenie rytuałów, sprawy pilne i ważne. Tworzenie planów z resztą rodziny.</p>	<p>ZAKŁADKA DO KSIĄŻKI z zasadami, jakie obowiązują w organizacji dnia oraz PLAN TYGODNIA.</p>	<p>PROJEKT: tworzenie planu tygodnia uwzględniającego obowiązki szkolne, zajęcia indywidualne uczniów oraz życie rodzinne.</p> <p>PODCAST: zasady, rytuały i zwyczaje rodziny, czas na obowiązki i przyjemności oraz wspólnie spędzany czas.</p>

Temat zajęć	Uczniowie	Rodzice
<p>Realizuję swoje cele. Sposoby na planowanie i realizację celów. Prezentacja zadań wykonywanych w domu w ramach realizacji projektu; podzielenie się wnioskami, podsumowanie projektu.</p>	<p>KOSTKA MOTYWACYJNA z zasadami związanymi z realizacją celów.</p> <p>DYPLOM uczestnictwa w cyklu zajęć.</p>	<p>PODCAST: rola rodziny w przygotowaniu niezależności dziecka.</p>

INFORMACJA DLA RODZICÓW I UCZNIÓW

2A. SPOTKANIE DLA RODZICÓW

Kto i gdzie, może realizować

Nauczyciele wychowawcy, do realizacji na spotkaniu z rodzicami/zebraniu rodziców

Czas trwania

20 minut

ZAPOZNAJ SIĘ PRZED SPOTKANIEM

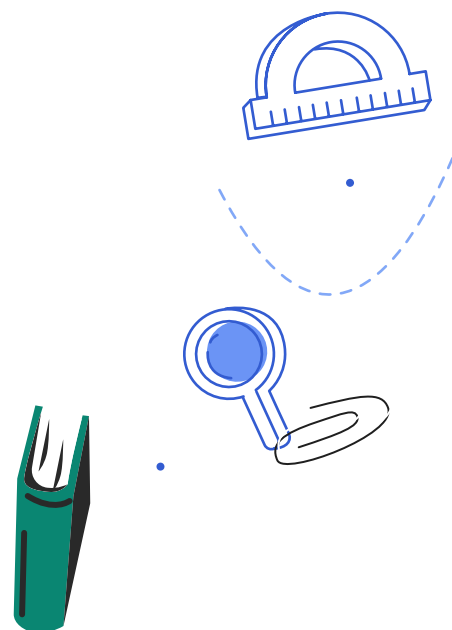
Materiały do spotkania

MAPA PROJEKTU

Opis przebiegu spotkania

(szczegółowe instrukcje znajdują się na kolejnych stronach)

W pierwszej części zapoznaj rodziców z procesem zmiany, jaki zachodzi w związku ze zmianą etapu edukacyjnego u uczniów 4 klasy.

Zaprezentuj rodzicom zasady działania projektu **START BOX UCZNIĄ. Jak nauczyć uczniów uczenia się**. Wykorzystaj do tego mapę projektu. Na końcu zachęć rodziców do aktywnego zaangażowania się w realizację projektu, a przede wszystkim pozytywnego wsparcia dzieci w okresie zamiany.

Cele

- przekazanie rodzicom informacji związanych z podjęciem nauki na II etapie edukacyjnym przez uczniów 4 klasy
- zaprezentowanie zasad działania projektu **START BOX UCZNIĄ. Jak nauczyć uczniów uczenia się**
- zachęcenie do współpracy z nauczycielem w realizacji projektu poprzez wsparcie dzieci

Do przygotowania przed spotkaniem

zaprosz rodziców na zebranie rodziców za pomocą dziennika elektronicznego.

MAPA PROJEKTU:

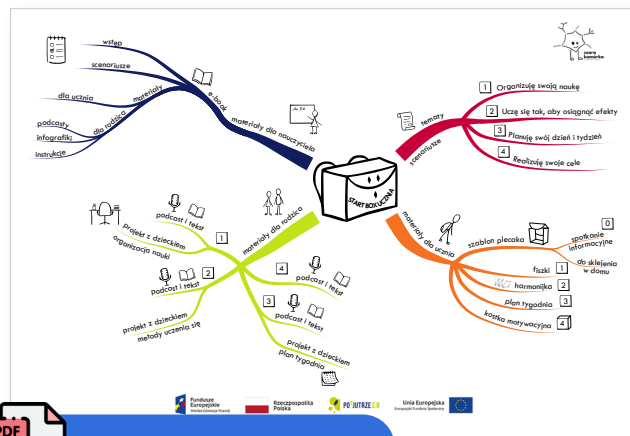
wydrukuj po 1 mapie dla każdego rodzica, wydruk jednostronny

przygotuj mapę projektu również tak, aby można było ją pokazać na ekranie/monitorze - jeśli nie masz takiej możliwości, możesz wykorzystać tylko materiał wydrukowany

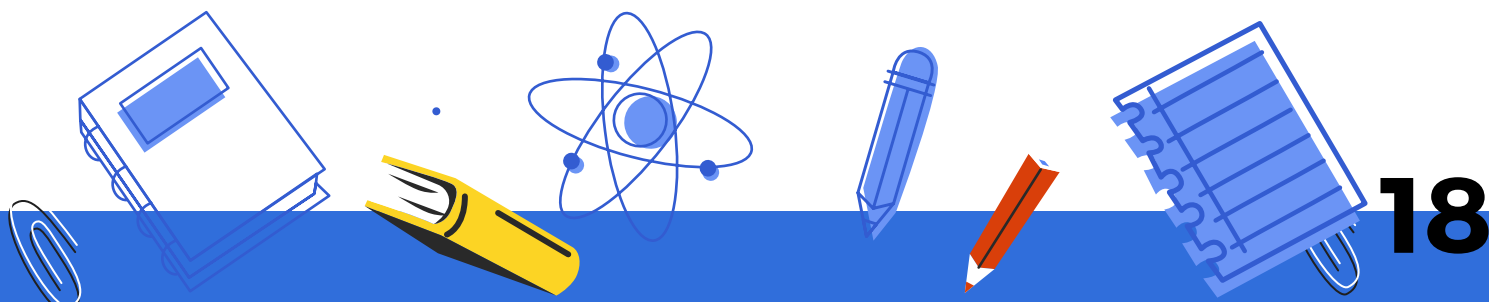
opcjonalnie: scenariusz - wersja do druku

scenariusz - spotkanie informujące rodziców

MAPA PROJEKTU

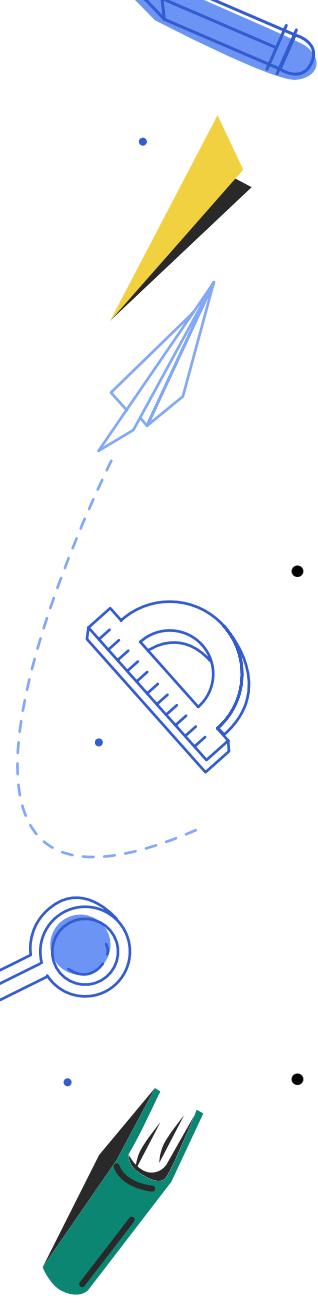
W czasie spotkania

● Krok 1 (5 minut) – omów temat zmiany etapu edukacyjnego przez uczniów 4 klasy

- podkreśl, iż uczniowie 4 klasy, przechodząc proces zmiany etapu edukacyjnego, potrzebują wsparcia dorosłych. Zwróć uwagę, że:
 - 4 klasa to dla dziecka kolejne wyzwanie, zawierające wiele nowych elementów
 - u uczniów klasy 4 często obserwuje się stres i zagubienie w związku z wkroczeniem w nowy etap edukacyjny
 - problem dotyczy bezpośrednio uczniów klasy 4, natomiast pośrednio stan dzieci wpływa również na ich otoczenie, w szczególności - rodzinę
 - dzieci potrzebują nowych umiejętności związanych ze sposobami i metodami nauki oraz organizacją czasu
 - ważna jest postawa zaciekawienia nowym etapem i patrzenie na ten czas pozytywnie, jak na okazję do odnajdywania nowych możliwości

● Krok 2 (10 minut) – propozycja wspólnej realizacji projektu START BOX UCZNIĄ. Jak nauczyć uczniów uczenia się

- zaproponuj realizację projektu **START BOX UCZNIĄ. Jak nauczyć uczniów uczenia się**
- wyświetl na ekranie/monitorze mapę projektu i na jej podstawie omów sposób jego działania:
 - projekt składa się z 4 lekcji, dzięki którym uczniowie mają nauczyć się efektywnie organizować swoją naukę i zarządzać własnym czasem:
 1. Organizuję swoją naukę
 2. Uczę się tak, aby osiągnąć efekty
 3. Planuję swój dzień i tydzień
 4. Realizuję swoje cele
- na zajęciach uczniowie będą uczyli się przez doświadczenie i współpracę, w związku z tym dzieci będą otrzymywały również materiały do pracy w domu:

-
1. PLECAK, czyli pojemnik do przechowywania materiałów z kolejnych zajęć
 2. FISZKI z informacjami niezbędnymi do prawidłowej organizacji nauki
 3. HARMONIJKA z metodami uczenia się
 4. ZAKŁADKA DO KSIĄŻKI z zasadami, jakie obowiązują w organizacji dnia oraz PLAN TYGODNIA
 5. KOSTKA MOTYWACYJNA z zasadami związanymi z realizacją celów
- wykorzystana jest współpraca na linii nauczyciel-rodzic, czyli praca dorosłych „wspólnym frontem”. Po trzech kolejnych zajęciach rodzice będą zaproszeni do wsparcia swoich dzieci w realizacji zadań, które będą kontynuowały prace wykonywane na lekcjach:
 1. Testowanie fiszek z informacjami niezbędnymi do prawidłowej organizacji nauki
 2. Testowanie metod uczenia się, które najlepiej sprawdzają się do poszczególnych przedmiotów
 3. Tworzenie planu tygodnia z uwzględnieniem obowiązków szkolnych, zajęć indywidualnych uczniów oraz życia rodzinnego
 - dla rodziców są również wskazówki przygotowane przez psychologa o tym, w jaki sposób wspierać dzieci w procesie zmiany, w jakim się znajdują. Materiały przygotowane są w formie PODCASTÓW (wraz z transkrypcjami) i pakietów INFOGRAFIK do podcastów. Będą przekazywane za pomocą dziennika elektronicznego po każdym zajęciu.
 1. PODCAST 1 - rozwój poznawczy i emocjonalny dziecka, czego można się spodziewać, czego wymagać i co wspierać,
 2. PODCAST 2 - wspieranie dziecka w samodzielności oraz odpowiedzialność i konsekwencje,
 3. PODCAST 3 - zasady, rytuały i zwyczaje rodziny, czas na obowiązki i przyjemności oraz czas spędzany wspólnie,
 4. PODCAST 4 - rola rodziny w rozwoju niezależności dziecka.

● Krok 3 (5 minut) – zachęcanie do współpracy w ramach projektu

- zachęć rodziców do współpracy. Zwróć uwagę na to, że:
 - umiejętności, których dzieci nauczą się w trakcie projektu, są niezbędne w 4 klasie. Posiadanie ich będzie owocować przez cały okres ich edukacji,
 - siłą tego pomysłu jest współpraca wychowawca-rodzic-uczeń, co pozwoli

- dzieciom uczyć się ze wzmożoną siłą i skutecznością,
- dorośli, mówiąc jednym głosem o podstawowych zasadach nauki i organizacji czasu, zwielokrotniają szansę wzmocnienia dzieci w osiągnięciu ich życiowych celów, początkowo małych, później dużych,
 - to dobra inwestycja w rozwój dzieci.
- informacje i materiały związane z realizacją projektu będą przekazywane systematycznie za pomocą dziennika elektronicznego.

PO SPOTKANIU

- przekaż informację dla rodziców za pomocą dziennika elektronicznego o realizacji projektu oraz załącz plik MAPEŃ PROJEKTU. Jest to szczególnie ważne dla rodziców, którzy nie byli obecni na spotkaniu.

Informacja do rodziców

Drodzy Rodzice,

dzisiaj odbyło się spotkanie z rodzicami, na którym przekazane zostały informacje o cyklu zajęć, w których będą uczestniczyć dzieci w ramach projektu **START BOX UCZNIA. Jak nauczyć uczniów uczenia się.**

Realizację projektu rozpoczniemy wkrótce - na kolejnych godzinach wychowawczych. Po lekcjach będą Państwo systematycznie otrzymywać informacje i materiały związane z realizacją projektu.

Mapa projektu znajduje się pod linkiem:

https://drive.google.com/file/d/1yqXTP8MkEY5KU4Cvi_BXx6fWs4cxrBGx/view?usp=sharing

Z góry dziękuję za współpracę.

Pozdrawiam

Nauczycielu! Twoje zaangażowanie jest bardzo cenne!

SPIS TREŚCI

2B. SPOTKANIE DLA UCZNIÓW

LEKCJA 0: KU NOWEJ PRZYGDODZIE, CZYLI KILKA SŁÓW O PROJEKCIE START BOX UCZNIA

Grupa docelowa

Uczniowie klasy 4 szkoły podstawowej - przekroczenie II progu edukacyjnego.

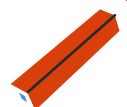
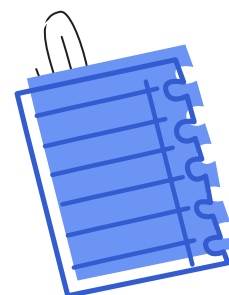
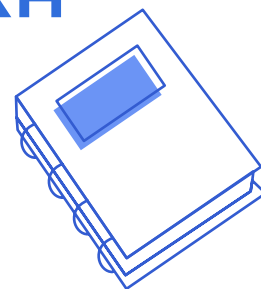
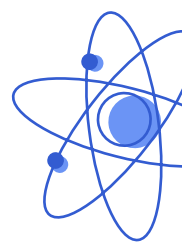
DODATKOWA WSKAZÓWKA: materiał może być także wykorzystywany w realizacji zajęć z młodszymi i starszymi uczniami szkoły podstawowej, jako nabywanie/ uzupełnienie wiedzy i umiejętności z zakresu metod uczenia się oraz organizacji czasu.

Kto i gdzie może realizować

Nauczyciele wychowawcy, do realizacji na godzinie wychowawczej.

Czas trwania

25 minut

ZAPOZNAJ SIĘ PRZED LEKCJĄ

Materiały do zajęć

MAPA PROJEKTU, PLECAK

Opis przebiegu spotkania

(szczegółowe instrukcje znajdują się na kolejnych stronach)

W pierwszej części przeprowadź z uczniami dyskusję o tym, jakie potrzeby mają uczniowie w 4 klasie w związku z organizacją czasu i nauki. Następnie na podstawie mapy projektu omów przebieg projektu - co wydarzy się po kolei, w co zaangażowani będą uczniowie, jaką rolę będą pełnili rodzice, a jaką nauczyciel. Na końcu przekaz uczniom szablon PLECAKA do samodzielnego sklejenia w domu.

Cele operacyjne

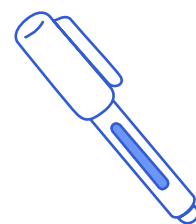
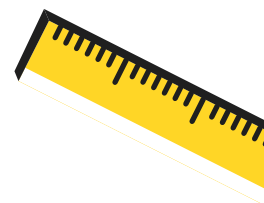
- przekazanie uczniom informacji o strukturze i przebiegu projektu
- kształtowanie umiejętności wybiórczej analizy projektu długoterminowego w kontekście własnych zadań
- rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, oceny, argumentowania

Dzięki uczestnictwu w zajęciach uczniowie

- wiedza
 - mają świadomość, że rozpoczynają projekt długoterminowy
 - znają zadania, jakie na nich czekają w ramach realizacji projektu
 - rozumieją, w jakich obszarach mogą współpracować z rodzicami

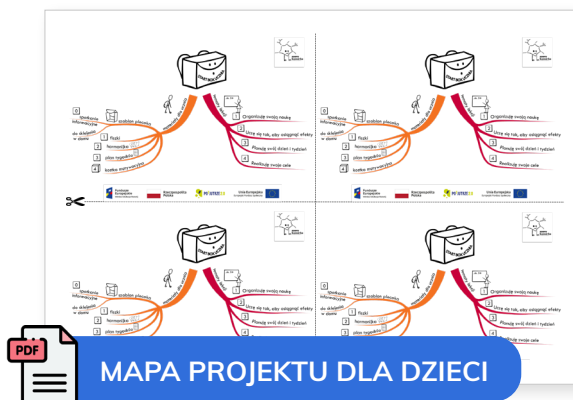
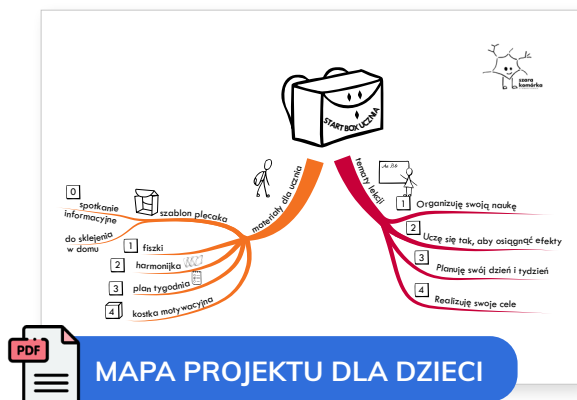
Metody pracy

- sesja generowania pomysłów - wspólna analiza problemu
- wykład - analiza projektu na podstawie mapy

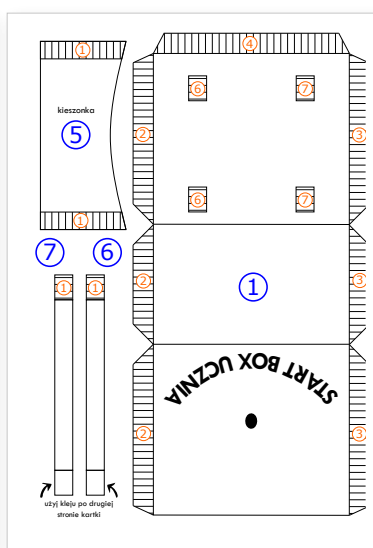
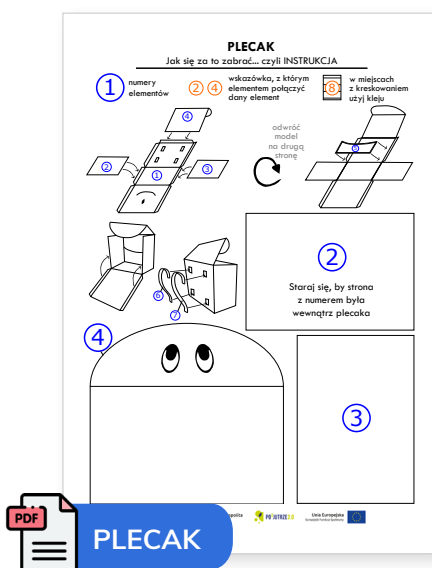

Do wydrukowania przed lekcją

- MAPA PROJEKTU DLA DZIECI**, dla każdego ucznia, wydruk jednostronny, rekomendowany **MAPA PROJEKTU DLA DZIECI A6** po 4 sztuki na arkusz A4

- PLECAK**, dla każdego ucznia 1 komplet, wydruk jednostronny, rekomendowany wydruk na grubszym papierze, np. na papierze technicznym

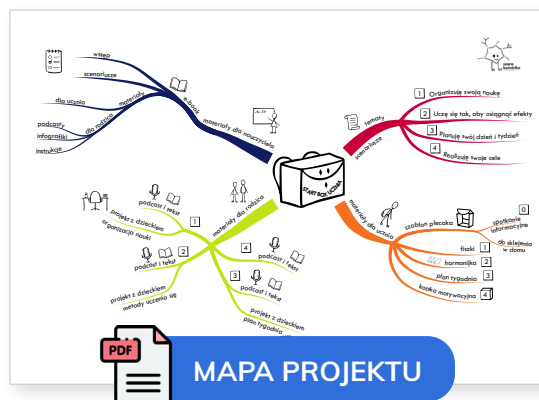

- opcjonalnie: scenariusz - wersja do druku

Do przygotowania przed lekcją

- przygotuj mapę projektu tak, aby można było ją pokazać na ekranie/monitorze - jeśli nie masz takiej możliwości, możesz wykorzystać tylko materiał wydrukowany
- przygotuj dla każdego ucznia MAPEĘ PROJEKTU DLA DZIECI
- przygotuj dla każdego ucznia szablon PLECAKA

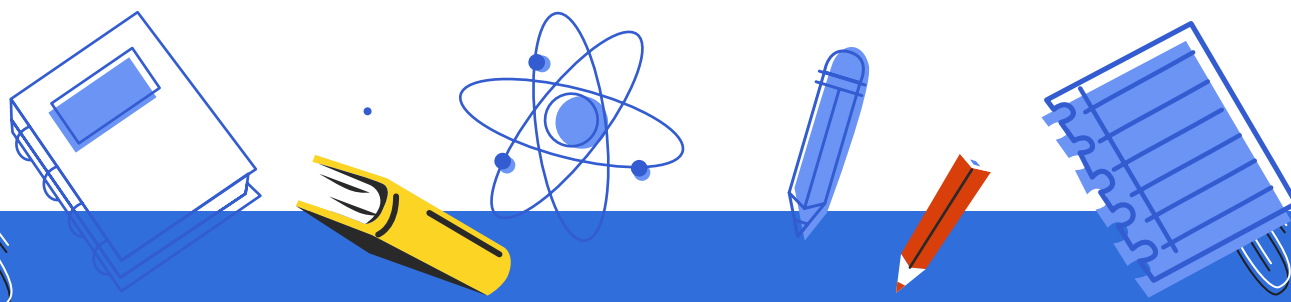
W czasie lekcji

Część organizacyjna, 2 minuty

Przywitaj się z klasą i wykonaj czynności organizacyjne

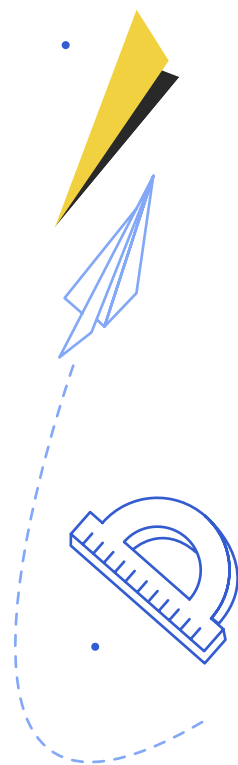
Część główna, część 1, 20 minut

- **Krok 1 (5 minut): dyskusja o potrzebach wynikających z rozpoczęcia nauki w 4 klasie**
 - porozmawiaj z uczniami o potrzebach w 4 klasie w obszarach, które porusza projekt
 - jak radzą sobie z nauką?
 - jak organizują swój czas po szkole?
 - jak czują się z wyzwaniami związanymi z nauką i organizacją czasu?

● **Krok 2 (15 minut): zaproponuj wspólną realizację projektu START BOX UCZNIA. Jak nauczyć uczniów uczenia się**

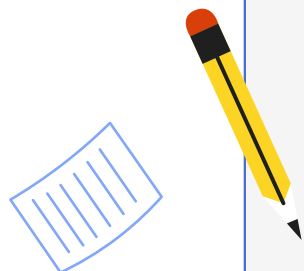
- omów projekt START BOX UCZNIA
 - rozdaj uczniom MAPĘ PROJEKTU DLA DZIECI
 - wyświetl na ekranie/monitorze mapę projektu i na jej podstawie omów sposób jego działania
 - zwróć uwagę na to, że na ekranie mają mapę całego projektu, a ich wydruk zawiera elementy dotyczące tylko uczniów
 - opowiedz o tym, że:
 - projekt składa się z 4 lekcji, dzięki którym uczniowie nauczą się efektywnie organizować swoją naukę i zarządzać własnym czasem:
 1. Organizuję swoją naukę
 2. Uczę się tak, aby osiągnąć efekty
 3. Planuję swój dzień i tydzień
 4. Realizuję swoje cele
 - na zajęciach uczniowie będą uczyli się przez doświadczenie i współpracę, w związku z tym będą otrzymywali materiały do pracy w domu:
 1. PLECAK, czyli pojemnik do przechowywania materiałów z kolejnych zajęć
 2. FISZKI z informacjami niezbędnymi do prawidłowej organizacji nauki
 3. HARMONIJKA z metodami uczenia się
 4. ZAKŁADKA DO KSIĄŻKI z zasadami, jakie obowiązują w organizacji dnia oraz PLAN TYGODNIA
 5. KOSTKA MOTYWACYJNA z zasadami związanymi z realizacją celów
 - rodzice będą wspierali uczniów w realizacji zadań, które należy wykonać w domu
 1. Testowanie fiszek z informacjami niezbędnymi do prawidłowej organizacji nauki
 2. Testowanie metod uczenia się, które najlepiej sprawdzają się do poszczególnych przedmiotów
 3. Tworzenie planu tygodnia z uwzględnieniem obowiązków szkolnych, zajęć indywidualnych uczniów oraz życia rodzinnego

- dla rodziców przygotowane są materiały w formie PODCASTÓW i INFOGRAFIK
- nauczyciel ma do dyspozycji e-book z materiałami do realizacji projektu

Zakończenie, 2 minuty

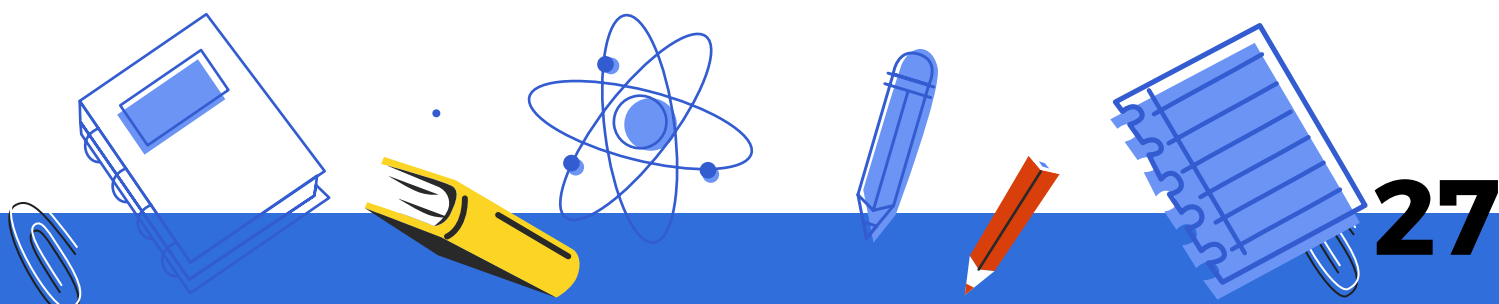
- przekaz uczniom szablon PLECAKA – przykładowa treść informacji:

Mam dla Was 2 kartki, na których jest szablon. Ciekawe czy zgadniecie co powstanie po wycięciu i sklejeniu tych kształtów (warto pokazać wydruk siatki). Rozdaję teraz szablony i pierwsze zadanie dla was: Zbudujcie swój własny PLECAK. Każdy PLECAK można pokolorować według własnego uznania. Zróbcie to przed sklejeniem. Ciekawe, jakie będziecie mieli pomysły? Na kolejną lekcję możecie przynieść zdjęcia. Sam plecak razem z kolejnymi materiałami które otrzymacie, przyniesiecie dopiero na ostatnie zajęcia naszego projektu. Rodzice otrzymali informacje o projekcie na zebraniu rodziców. Dzisiaj prześlę informację przez dziennik elektroniczny. Poproście ich o sprawdzenie wiadomości.

Po lekcji

- przekaz informację dla rodziców za pomocą dziennika elektronicznego z opisem projektu do wspólnej realizacji z dziećmi oraz oraz link do:

Informacja do rodziców

Drodzy Rodzice, przygoda rozpoczęta!

Dzisiaj odbyły się pierwsze zajęcia z projektu **START BOX UCZNIA**. **Jak nauczyć uczniów uczenia się** pod hasłem: **KU NOWEJ PRZYGODZIE, CZYLI KILKA SŁÓW O PROJEKCIE START BOX UCZNIA**

- na lekcji dzieci zapoznały się ze strukturą i przebiegiem projektu
- dostały dwie kartki z wydrukami szablonu do sklejenia własnego PLECAKA. Ich zadaniem jest pokolorować/ozdobić plecak wg własnego uznania, następnie wyciąć go i skleić
- materiały przekazywane po kolejnych lekcjach mają przechowywać w tym plecaku, aż do końca projektu, a może... dłużej :)
- przekazuję plik z szablonem plecaka, gdyby konieczny był powtórny wydruk :-) materiał znajduje się pod linkiem:
<https://drive.google.com/file/d/1rSzi6wRelH7vD-8LzIZYA7UyLOZZTzFW/view?usp=sharing>

Trzymam kciuki!

Pozdrawiam

.....

Nauczycielu!

Twoje zaangażowanie jest bardzo cenne!

SPIS TREŚCI

LEKCJA 1: ORGANIZUJĘ SWOJĄ NAUKĘ

Scenariusz edukacyjny

Grupa docelowa

Uczniowie klasy 4 szkoły podstawowej - przekroczenie II progu edukacyjnego.

DODATKOWA WSKAZÓWKA: materiał może być także wykorzystywany w realizacji zajęć z młodszymi i starszymi uczniami szkoły podstawowej, jako nabywanie/uzupełnienie wiedzy i umiejętności z zakresu metod uczenia się oraz organizacji czasu.

Kto i gdzie może realizować

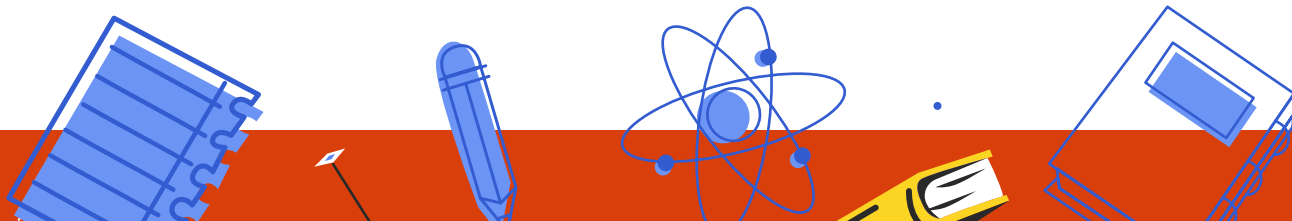
Nauczyciele wychowawcy do realizacji na godzinie wychowawczej.
Nauczyciele przedmiotów w ramach edukacji o metodach uczenia się oraz organizacji czasu.

Czas trwania

Scenariusz jest opracowany na 45 minut.

Chcąc zrealizować scenariusz w 45 minut w 4 klasie, warto zmniejszyć ilość kroków w kuli śnieżnej.

Dla klasy 4 optymalny czas realizacji to 90 minut.

ZAPOZNAJ SIĘ PRZED LEKCJĄ

Materiały do zajęć

IKONY, FISZKI NA LEKCJĘ, FISZKI DO PLECAKA

Opis przebiegu spotkania

(szczegółowe instrukcje znajdują się na kolejnych stronach)

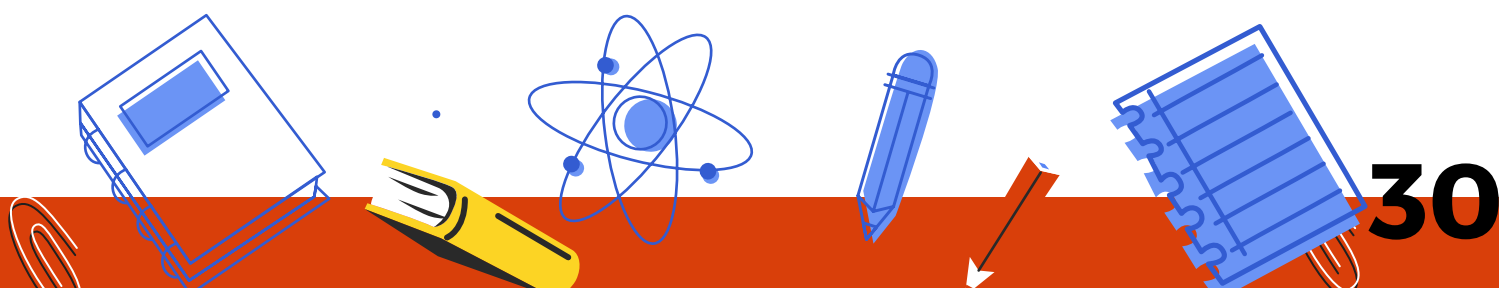
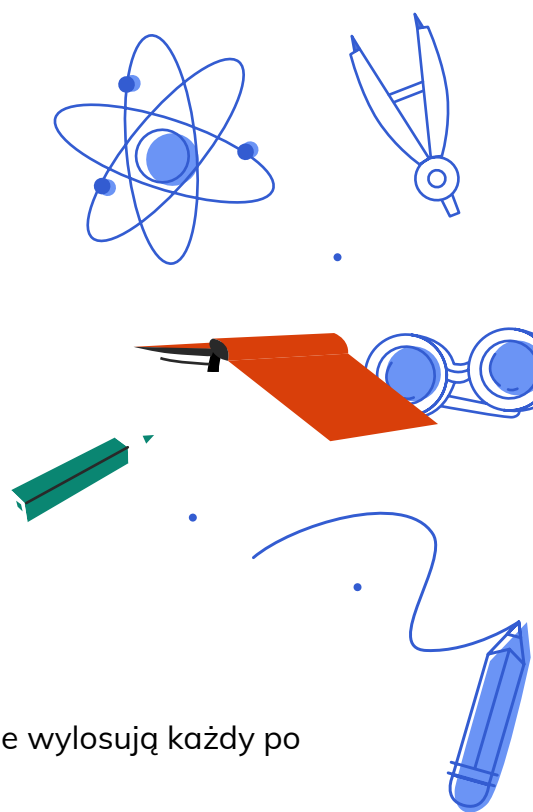
Zajęcia opierają się na pracy metodą kuli śnieżnej. Uczniowie wylosują każdy po jednej fiszce. Fiszki zawierają informacje z 4 obszarów:

- Jak przygotować swoje miejsce do nauki?
- Jak zaopiekować się swoim mózgiem?
- Co ułatwi Ci zapamiętywanie?
- Jak zadbać o swoje samopoczucie?

Następnie, z wykorzystaniem pytań pomocniczych, uczniowie przeanalizują otrzymane materiały. Najpierw w parach, następnie w czwórkach, a potem w grupach 8-osobowych będą zmierzać do pogrupowania fiszek i odkrycia, jaki jest temat lekcji.

Na koniec przeprowadź podsumowanie w formie dyskusji, uwzględnij pytanie: które z pomysłów z fiszek są dla nich najistotniejsze?

Po lekcji rozdaj uczniom FISZKI DO PLECAKA (pakiet fiszek omawianych na lekcji), by mogli pracować z nimi samodzielnie w domu przy ewentualnym wsparciu rodziców.

Cele operacyjne

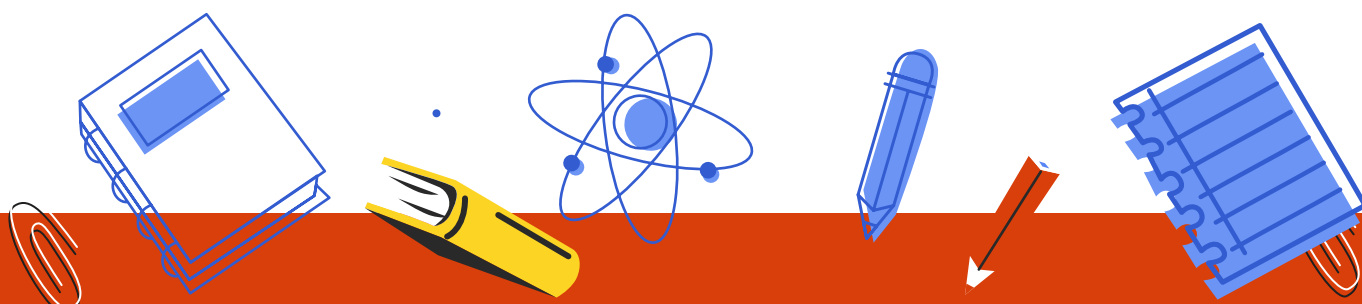
- zademonstrowanie uczniom zagadnień dotyczących organizacji miejsca pracy, funkcjonowania mózgu, zapamiętywania, dbania o swoje samopoczucie w trakcie uczenia się
- inspirowanie uczniów do przestrzegania odpowiednich zasad w trakcie procesu uczenia się, w celu poprawienia jakości i efektywności tego procesu
- rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, oceny, argumentowania oraz pracy zespołowej

Dzięki uczestnictwu w zajęciach uczniowie

- wiedza
 - dowiedzą się na co zwracać uwagę organizując własne miejsce pracy
 - dowiedzą się jakie działania wspierają funkcjonowanie mózgu
 - poznają metody wspierające zapamiętywanie
 - poznają sposoby dbania o swoje samopoczucie w trakcie nauki
- umiejętności
 - będą doskonalić pracę zespołową
- postawa
 - uczyć się czerpania korzyści z wymiany zdań i dzielenia się swoim doświadczeniem na forum

Metody pracy

- kula śnieżna - wspólna analiza problemu, praktyczne rozwiązywanie problemów przy wsparciu innych
- dyskusja podsumowująca - wymiana doświadczeń inspirująca do stosowania wiedzy w praktyce codziennej

Odniesienie do podstawy programowej

Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej

“Kształcenie ogólne w szkole podstawowej ma na celu: (...)

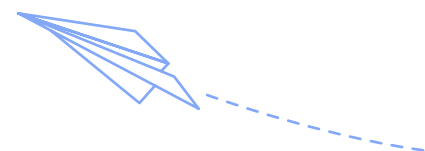
5) rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;

6) ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności;

7) rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki; (...)

9) wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji; (...)

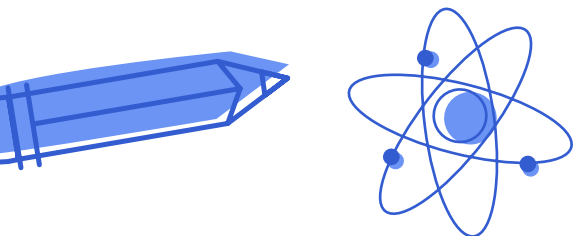
12) zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy; (...)¹

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14.02.2017 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356, ze zm.)

Do wydrukowania przed lekcją

- IKONY symbolizujące poszczególne obszary, 1 komplet, wydruk jednostronny

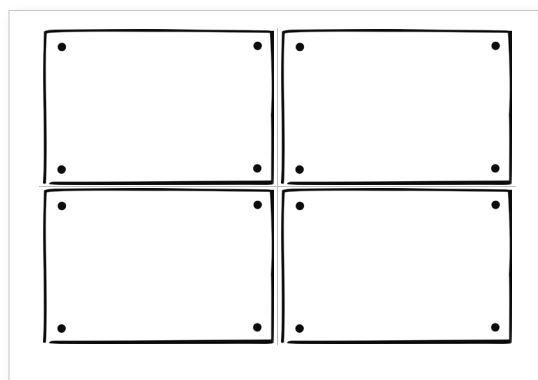

PDF IKONY

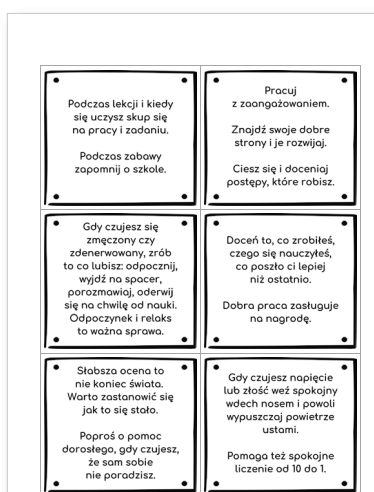
- FISZKI NA LEKCJĘ, są tam 24 wypełnione fiszki oraz puste (te wydrukuj o ile w klasie jest więcej uczniów), 1 komplet, wydruk jednostronny

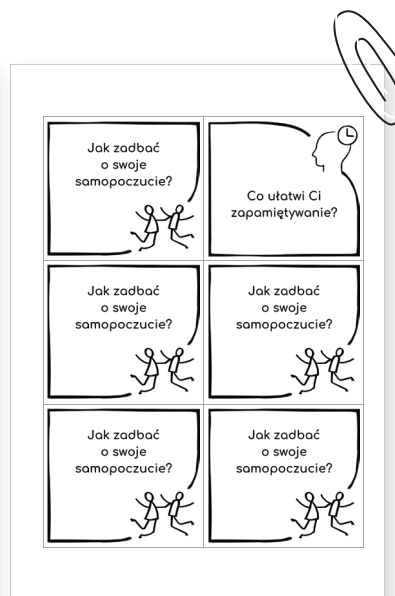
PDF FISZKI NA LEKCJĘ

- FISZKI DO PLECAKA dla każdego ucznia, 1 komplet, wydruk dwustronny

PDF FISZKI DO PLECAKA

- OPCJONALNIE:
rekomendowane ułożenie fiszek
w odpowiednich obszarach, 1 karta,
wydruk jednostronny

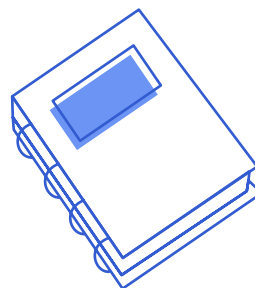

rekomendowane ułożenie fiszek

- OPCJONALNIE:
scenariusz - wersja do druku

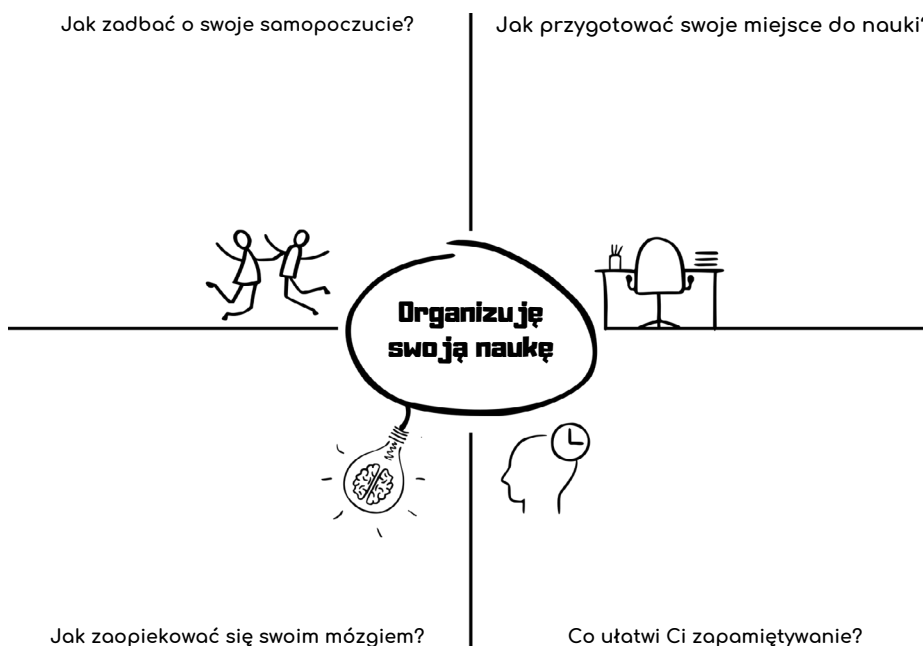

scenariusz - lekcja 1

Do przygotowania przed lekcją

- szary papier / biały papier / flipchart / tablica oraz odpowiednio mazak / kreda
- IKONY symbolizujące poszczególne obszary, przetnij, następnie przymocuj do przygotowanego szarego papieru / białego papier / flipchartu / tablicy zależnie od zasobów zgodnie ze wzorem, podpisz poszczególne obszary

- FISZKI NA LEKCJĘ przetnij według oznaczeń - przygotuj odpowiednią ilość, dla każdego ucznia jedna sztuka
- klej / taśma klejąca / magnesy / masa mocująca - w zależności od ustalonej formy przymocowania fiszek na duży papier oraz papieru do tablicy
- zapoznaj się z rekomendowanym ułożeniem fiszek, które dzieci mają przymocować w odpowiednich obszarach
- czarny mazak do wypisania pustych fiszek
- kolorowy mazak do oznaczania najistotniejszych fiszek

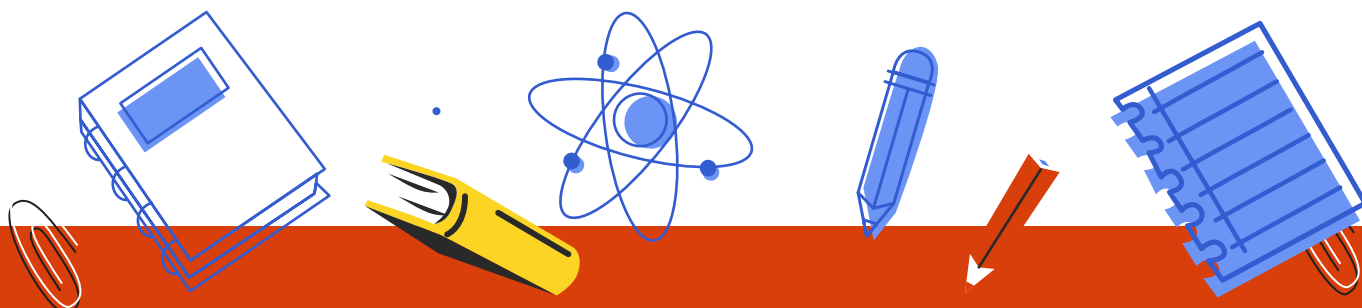
W czasie lekcji

Część organizacyjna, 3 minuty

- przywitaj się z klasą i wykonaj czynności organizacyjne
- rozłóż fiszki dla uczniów na stole, napisami do blatu

Część główna, 38 minut

- **Krok 1 (4 minuty): uczniowie wybiorą fiszki i wstępnie je przeanalizują**
 - każdy uczeń losowo wybierze 1 fiszkę
 - następnie uczniowie zapoznają się samodzielnie z treścią fiszki i zastanawiają się nad jej przekazem
 - uczniowie, którzy dostali puste fiszki, mogą zastanawiać się wspólnie z kolegami z ławki czego mogą dotyczyć ich fiszki
 - w tym czasie zapisz na tablicy pytania do kolejnego kroku (jak poniżej)

● Krok 2 (4 minuty): uczniowie będą rozmawiać w parach i wymieniać się spostrzeżeniami

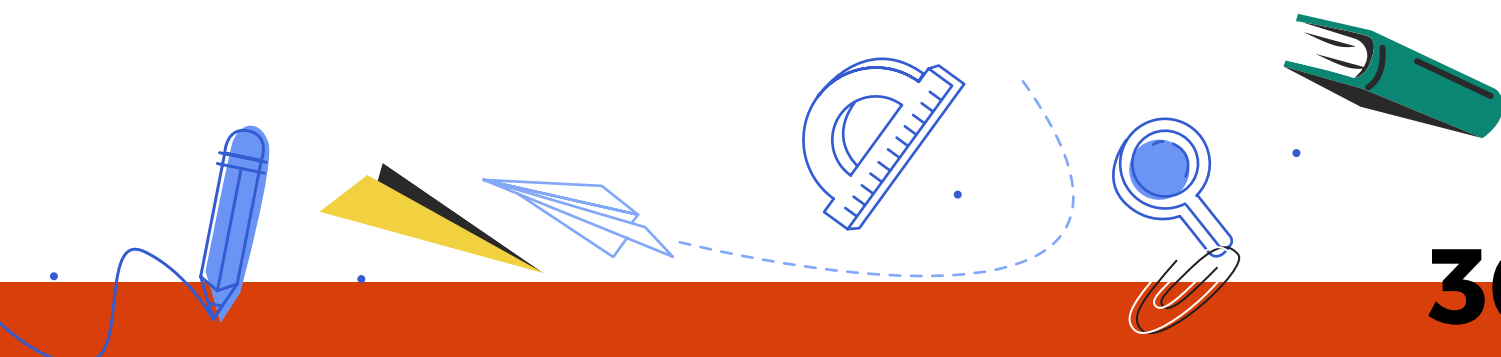
- najlepiej by parę utworzyli uczniowie siedzący w jednej ławce
- uczniowie zgodnie z pytaniami na tablicy zastanowią się:
 - Jakiego tematu mogą dotyczyć te informacje?
 - Co się za nimi kryje?
 - Jaki mogą mieć wpływ na Wasze życie, na które jego dziedziny?

● Krok 3 (5 minut): uczniowie skonsultują się w grupach 4-osobowych i pogłębią analizę

- najlepiej pogrupować w czwórki uczniów z dwóch sąsiednich ławek
- w tym czasie zapisz na tablicy pytania do tego kroku (jak poniżej)
- uczniowie zgodnie z pytaniami na tablicy zastanowią się:
 - Z czym kojarzą się Wam te informacje?
 - Jaki związek mają ze sobą informacje z fiszek?
 - Czy otrzymane treści możecie pogrupować?

● Krok 4 (5 minut): uczniowie skonsultują się w grupach 8-osobowych i pogłębią analizę

- powstałe 4-osobowe zespoły połącz po dwa tak, aby tworzyły zespoły 8-osobowe (zaleca się nie łączyć uczniów w grupy 8-osobowe przy opcji lekcji 45 minut dla uczniów 4 klas)
- w tym czasie zapisz na tablicy pytania do tego kroku
 - Jakie obszary można wydzielić czytając treści fiszek?
 - Jakiego tematu głównego mogą dotyczyć?
 - Jaki jest temat zajęć?

● **Krok 5 (3 minuty): ustal z uczniami temat lekcji i nazwy analizowanych obszarów**

- przeprowadź dyskusję o tym jaki jest temat lekcji oraz jakich dotyczy obszarów
- przymocuj do tablicy przygotowany wcześniej arkusz papieru z zapisanym tematem i obszarami

● **Krok 6 (5 minut): uczniowie umieszczą fiszki w odpowiednich obszarach**

- zapoznaj uczniów ze sposobem mocowania fiszek na arkuszu
- każdy uczeń umieści swoją fiszkę w wybranym przez siebie obszarze na arkuszu

● **Krok 7 (8 minut): wspólna dyskusja podsumowująca:**

- Co znalazło się w każdym obszarze?
- Czy chcemy zmienić którąś fiszkę?
- Jakich informacji brakuje na fiszkach? To jest czas na wypisanie czarnym mazakiem pustych fiszek, jeśli się pojawiły ze względu na liczebność klasy

● **Krok 8 (4 minuty): wybór znaczących fiszek**

- każdy uczeń zastanowi się, która fiszka jest dla niego najistotniejsza, najważniejsza
- uczniowie podejść do tablicy i zaznaczą wybranym symbolem np. serduszko, wykrzyknik wybraną przez siebie fiszkę

Zakończenie, 4 minuty

- przekaż każdemu uczniowi wydrukowany dla niego komplet FISZEK (dla każdego ucznia 5 kartek) oraz informację o projekcie do realizacji w domu: **Testuj fiszki!** - przykładowa treść informacji:

Na dzisiejszej lekcji rozpoczęliście przygodę z FISZKAMI. Zachęcam, abyście ją kontynuowali realizując projekt: Testuj fiszki! Przekażę Wam teraz ich wydruki. Mają one na drugiej stronie przypisany obszar, z którym są związane. Jest też instrukcja jak macie z nimi postępować. Proponuję, abyście w domu sprawdzili te zasady w praktyce i ustalili, które z nich pomagają Wam się lepiej uczyć. Jeśli będziecie potrzebowali wsparcia poproście rodziców o pomoc. Fiszki przechowujcie w PLECAKU, przyniesiecie je na ostatnie zajęciach projektu.

Po lekcji

- jeśli to możliwe arkusz wypełniony w trakcie lekcji, na czas projektu, umieść w widocznym miejscu w klasie, aby dawać uczniom okazję do dyskusji i utrwalania omawianych informacji
- po lekcji przekaz informację dla rodziców za pomocą dziennika elektronicznego z opisem projektu do wspólnej realizacji z dziećmi oraz link do:

podcast 1

transkrypcja podcastu 1

mapa podcast 1

mapa podcast 1 OPIS

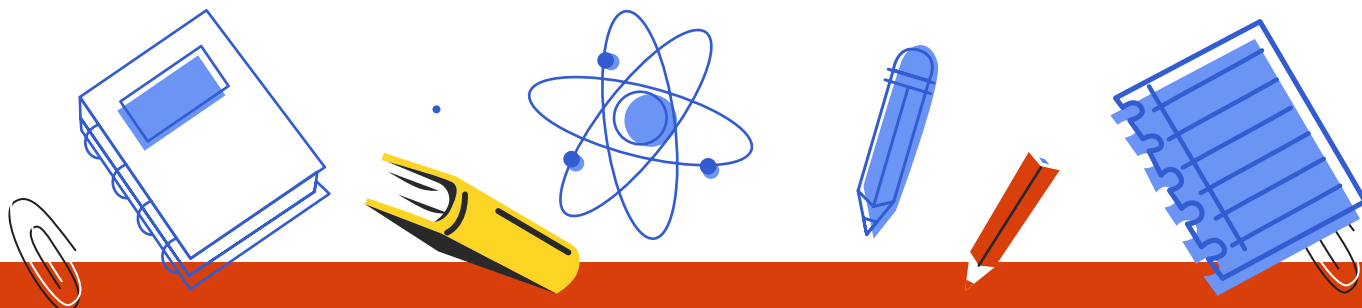
infografika podcast 1

infografika podcastu 1 OPIS

FISZKI_DO_PLECAKA

Informacja do rodziców

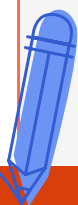
Drodzy Rodzice,

dzisiaj odbyły się pierwsze zajęcia projektu START BOX UCZNIA pod hasłem: **Organizuję swoją naukę**

- na lekcji dzieci wspólnie odkrywały, których zasad dotyczących organizacji nauki warto przestrzegać. Pracowały w czterech obszarach:
 - Jak przygotować swoje miejsce do nauki?
 - Jak zaopiekować się swoim mózgiem?
 - Co ułatwi Ci zapamiętywanie?
 - Jak zadbać o swoje samopoczucie?
- fiszki omawiane na lekcji dzieci przyniosły do domu. Ich zadaniem jest wyciąć je i pokolorować według uznania, a następnie spiąć np. spinaczem. Warto przechowywać je w PLECAKU
- proszę o wsparcie dzieci i wspólne testowanie fiszek z informacjami niezbędnymi do prawidłowej organizacji nauki. Mogą wspólnie z Państwem ustalić, które z nich wprowadzić podczas samodzielnego uczenia się.
- warto wspierać dziecko w tym okresie, aby wkrótce mogło przejąć odpowiedzialność za własne uczenie się.

Przekazuję Państwu pakiet materiałów opracowanych przez psychologa:

- podcast - zawiera informacje, które pomogą wspierać dzieci na drodze ku dorosłości
- infografika i mapa podcastu - podsumowują materiał zawarty w podcaście, pozwalają wracać do zawartych w nim treści i skuteczniej stosować zaproponowane rozwiązania w praktyce
- FISZKI - plik z materiałami, które otrzymały dzieci po lekcji w formie wydruku, gdyby zaistniała niespodziewana potrzeba ich powtórnego wydrukowania [wydruk dwustronny].

Materiały znajdują się pod linkiem:

[https://drive.google.com/drive/](https://drive.google.com/drive/folders/1nnZciYWBiXJCNLFuQhtLuXiFx4rmfEpL?usp=sharing)

[folders/1nnZciYWBiXJCNLFuQhtLuXiFx4rmfEpL?usp=sharing](https://drive.google.com/drive/folders/1nnZciYWBiXJCNLFuQhtLuXiFx4rmfEpL?usp=sharing)

Każdy materiał posiada formę alternatywną zapewniającą dostępność.

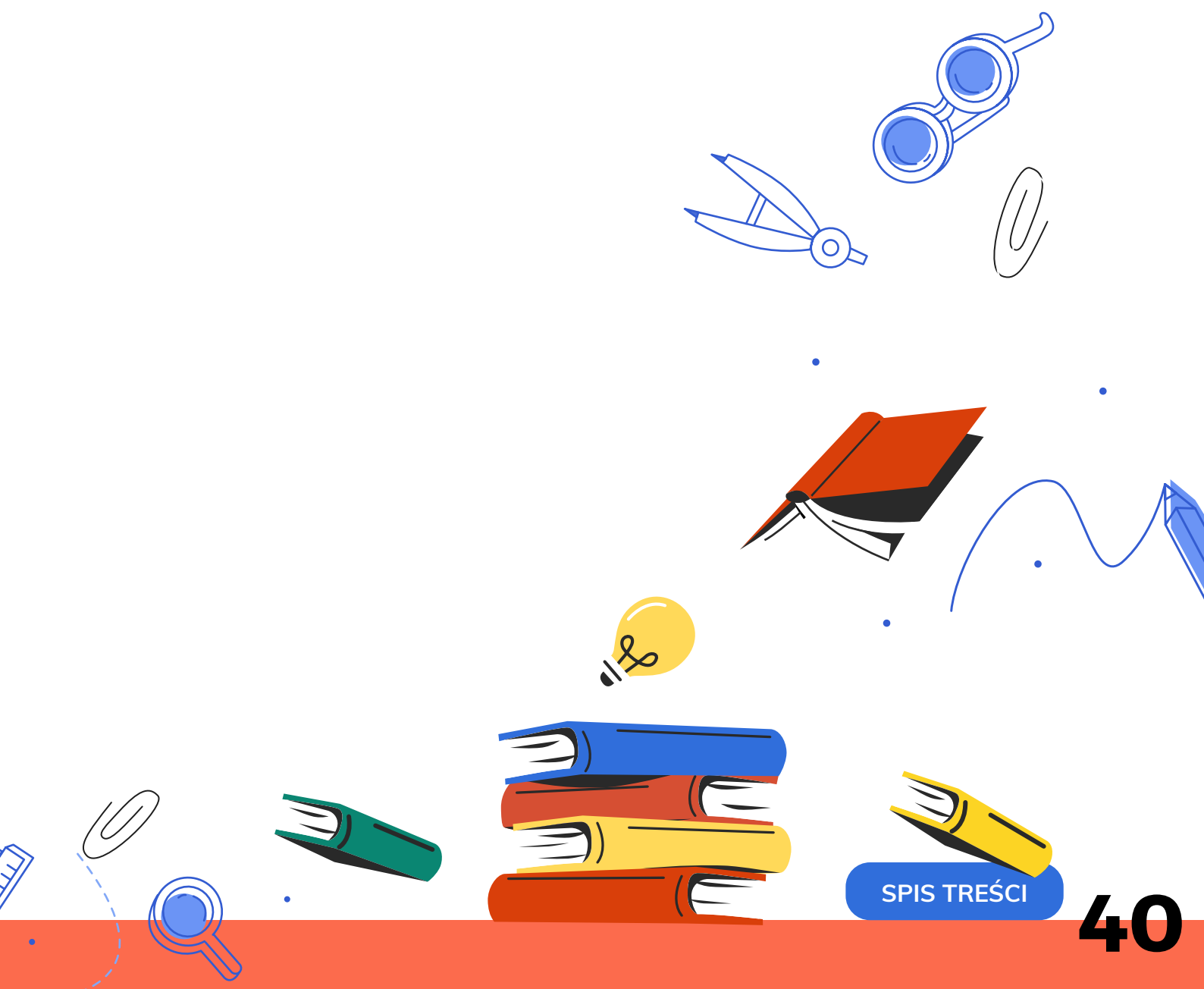
Cieszę się na Waszą wspólną pracę i trzymam kciuki za efekty!

Pozdrawiam

.....

Nauczycielu!

Twoje zaangażowanie jest bardzo cenne!

LEKCJA 2: UCZĘ SIĘ TAK, ABY OSIĄGNAĆ EFEKTY

Scenariusz edukacyjny

Grupa docelowa

Uczniowie klasy 4 szkoły podstawowej - przekroczenie II progu edukacyjnego.

DODATKOWA WSKAZÓWKA: materiał może być także wykorzystywany w realizacji zajęć z młodszymi i starszymi uczniami szkoły podstawowej, jako nabywanie/uzupełnienie wiedzy i umiejętności z zakresu metod uczenia się oraz organizacji czasu.

Kto i gdzie może realizować

Nauczyciele wychowawcy do realizacji na godzinie wychowawczej.

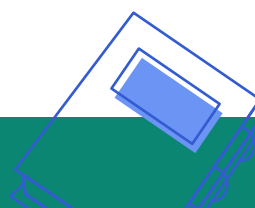
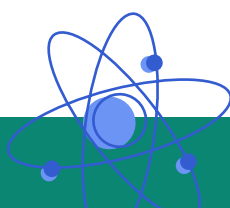
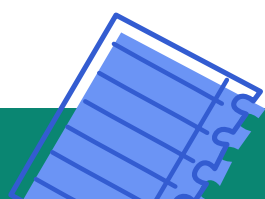
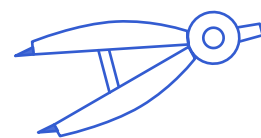
Nauczyciele przedmiotów w ramach edukacji o metodach uczenia się oraz organizacji czasu.

Czas trwania

Scenariusz jest opracowany na 45 minut.

Chcąc zrealizować scenariusz w 45 minut w 4 klasie, warto zmniejszyć ilość stacji badawczych.

Dla klasy 4 optymalny czas realizacji to 90 minut.

ZAPOZNAJ SIĘ PRZED LEKCJĄ

Materiały do zajęć

MATERIAŁY DO STACJI BADAWCZEJ 1, MATERIAŁY DO STACJI BADAWCZYCH 2-7, KARTA BADACZA, HARMONIJKA

Ogólny opis przebiegu zajęć

(szczegółowe instrukcje znajdują się na kolejnych stronach)

W trakcie lekcji klasa zamieni się w **PRACOWNIĘ METOD UCZENIA SIĘ**.

Wprowadzenie do zajęć to sesja generowania pomysłów uczniów całej klasy. W trakcie ustalacie: z jakich przedmiotów i czego dzieci potrzebują się uczyć w 4 klasie (lub w klasie w której uczą się uczniowie biorący udział w lekcji)? Zapisz potrzeby uczniów na klasowej tablicy.

Następnie przygotuj **PRACOWNIĘ METOD UCZENIA SIĘ**. Uczniowie wcielą się w rolę **BADACZY METOD UCZENIA SIĘ**. W czasie lekcji uczniowie będą przemieszczać się po klasie i zapoznają się z poszczególnymi **STACJAMI BADAWCZYMI** oraz wypełnią własną **KARTĘ BADACZA**. Na koniec przeprowadź dyskusję podsumowującą, uwzględnij pytanie: które metody są ich zdaniem najlepsze do nauki z poszczególnych przedmiotów?

Po lekcji rozdaj uczniom **HARMONIJKĘ do PLECAKA**, by mogli pracować z nią samodzielnie w domu przy ewentualnym wsparciu rodziców.

Cele operacyjne

- zademonstrowanie uczniom różnych metod uczenia się
- pokazanie wszechstronności poszczególnych metod uczenia się i możliwości wykorzystania ich do uczenia się różnych przedmiotów
- inspirowanie uczniów do wyboru odpowiednich metod uczenia się na podstawie własnych predyspozycji i potrzeb
- rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, oceny, argumentowania oraz pracy zespołowej

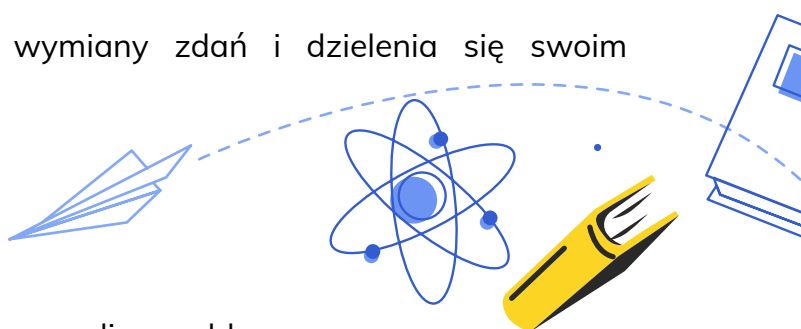

Dzięki uczestnictwu w zajęciach uczniowie

- wiedza
 - systematyzują wiedzę o tym czego i z jakich przedmiotów potrzebują się uczyć w 4 klasie (lub w klasie w której uczą się uczniowie biorący udział w lekcji)
 - poznają różne metody uczenia się
- umiejętności
 - uczą się umiejętności dopasowania metody uczenia się do treści z zakresu danego przedmiotu nauczania
 - doskonałą pracę zespołową
- postawa
 - uczą się czerpania korzyści z wymiany zdań i dzielenia się swoim doświadczeniem na forum

Metody pracy

- sesja generowania pomysłów - wspólna analiza problemu
- praca w grupie - praktyczne rozwiązywanie problemów przy wsparciu innych
- praca badawcza - samodzielne dochodzenie do wiedzy
- dyskusja podsumowująca - wymiana doświadczeń inspirująca do stosowania wiedzy w codziennej praktyce

Odniesienie do podstawy programowej

Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej

“Kształcenie ogólne w szkole podstawowej ma na celu: (...)

5) rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;

6) ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności;

7) rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;
(...)

9) wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji; (...)

12) zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy; (...)"²

Do wydrukowania przed lekcją

MATERIAŁY DO STACJI BADAWCZEJ 1, 1 komplet, wydruk dwustronny

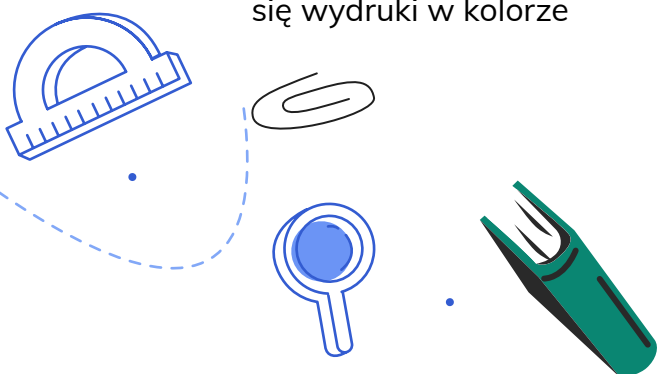
	lake	history	garden
1 godzina	70	9 ²	
4 ²	hymn Polski	chrzest Polski	

ogród	historia	jeziro
81	LXX	60 minut
966 r.	Mazurek Dąbrowskiego	64

MATERIAŁY DO STACJI BADAWCZEJ 1

MATERIAŁY DO STACJI BADAWCZYCH 2-7, 1 komplet, wydruk jednostronny, rekomenduje się wydruki w kolorze

2

HISTORYJKI

Jeśli masz bujną wyobraźnię i lubisz tworzyć własne historyjki, możesz pisać wierszyki, rymowanki lub tworzyć opowieści o tym, czego masz się nauczyć.

Możesz to robić tylko dla niektórych, wybranych przez siebie zagadnień.

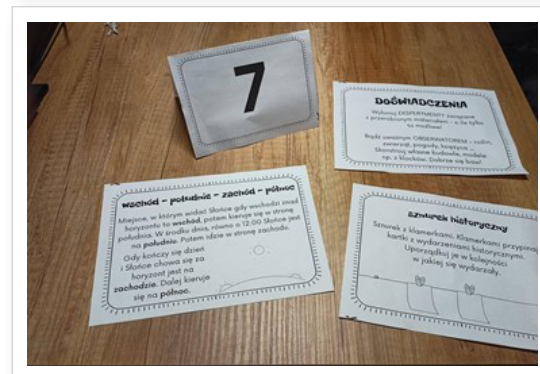
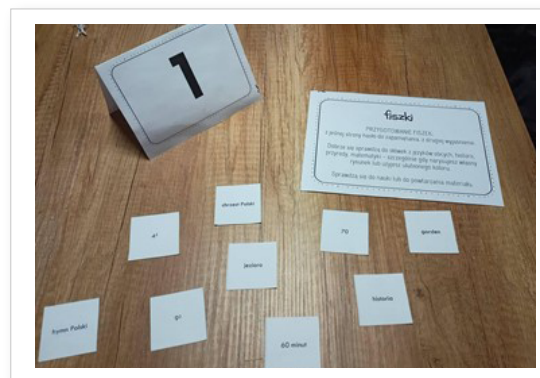

MATERIAŁY DO STACJI BADAWCZYCH 2-7

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14.02.2017 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356, ze zm.)

Tablica

	3	
1		6
	4	
2		7
	5	

W czasie lekcji

Część organizacyjna, 2 minuty

- zapisz na tablicy dużymi drukowanymi literami: **PRACOWNIA METOD UCZENIA SIĘ**
- przywitaj się z klasą i wykonaj czynności organizacyjne

Część główna, 39 minut

● Krok 1 (5 minut): przeprowadź sesję generowania pomysłów:

- poproś dzieci, aby odpowiedziały na pytania:
 - Z jakich przedmiotów w klasie 4 (lub w klasie w której uczą się uczniowie biorący udział w lekcji), czegoś trzeba się nauczyć?
 - Czego macie się nauczyć z poszczególnych przedmiotów?
 - Jakie macie do wykonania rodzaje zadań domowych z poszczególnych przedmiotów?

- o ile to możliwe, warto na dodatkowym papierze, flipcharcie lub skrzydle tablicy wypisać hasłowo odpowiedzi, jakie wskażą uczniowie

● Krok 2 (3 minuty): przygotuj **PRACOWNIĘ METOD UCZENIA SIĘ**

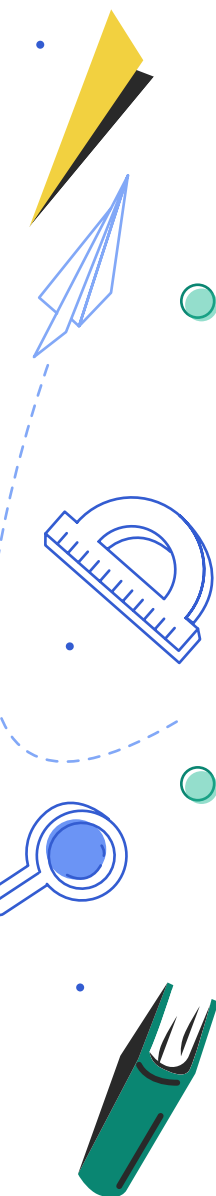
- podziel uczniów na 7 grup, niech uczniowie odliczą kolejno od 1 do 7, staną przy tablicy wraz z długopisem w odpowiednich grupach - wszystkie jedynki razem, wszystkie dwójki razem itd. Od tej pory będą **BADACZAMI METOD UCZENIA SIĘ**
- rozdaj **KARTY BADACZA** po jednej każdemu uczniowi
- rozłóż na 7 stolikach w klasie **MATERIAŁY DO STACJI BADAWCZYCH** - propozycje na zdjęciach powyżej

● Krok 3 (21 minut): praca na **STACJACH BADAWCZYCH**

- wskaż kierunek zwiedzania stacji, aby unikać chaosu organizacyjnego
- każda grupa ma po 3 minuty na pracę przy każdej stacji
 - zapoznanie się z materiałem ze **STACJI BADAWCZEJ**
 - wypełnienie **KARTY BADACZA**
- odmierz czas minutnikiem, pilnuj, aby zespoły się wymieniły po każdym odmierzeniu czasu

● Krok 4 (10 minut): dyskusja podsumowująca zwiedzanie **PRACOWNI METOD UCZENIA SIĘ**

- poproś, aby każda grupa pozostała przy ławce, z ostatnią stacją badawczą, przy której pracowała
- zachęć uczniów, aby w swoich grupach podsumowali jakie spostrzeżenia nasunęły im się w trakcie pracy na poszczególnych **STACJACH BADAWCZYCH** (czas około 4 minuty)
- w tym czasie zabierz materiały z poszczególnych stacji,
- po zakończeniu podsumowania w grupie, zaproś dzieci do ławek
- poprowadź dyskusję, które metody ich zdaniem są odpowiednie do poszczególnych przedmiotów (listę stworzyliście na początku lekcji),

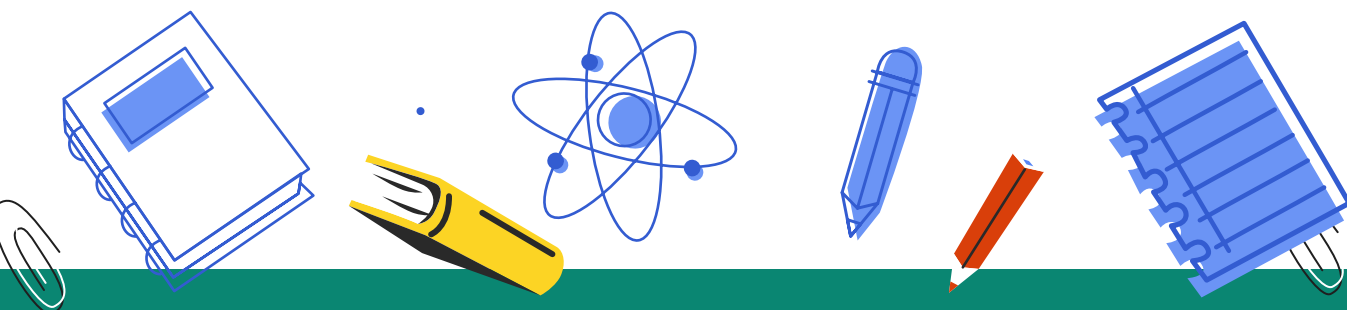

- podkreślaj, że wszystkie odpowiedzi są poprawne - każdy uczeń może mieć inne preferencje i potrzeby odnośnie metod uczenia się z poszczególnych przedmiotów, to zupełnie naturalne
- poinformuj dzieci, że w trakcie dyskusji mogą nanosić notatki na swoich KARTACH BADACZA, które zabiorą do domu

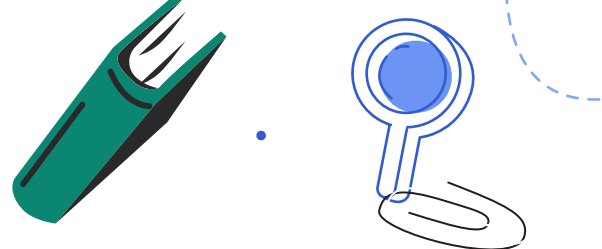
Zakończenie, 4 minuty

- przekaz uczniom wydrukowaną HARMONIJKĘ (harmonijka + karta badacza + instrukcja) oraz informację o projekcie do realizacji w domu: **Jakie metody uczenia się lubisz najbardziej?** - przykładowa treść informacji:

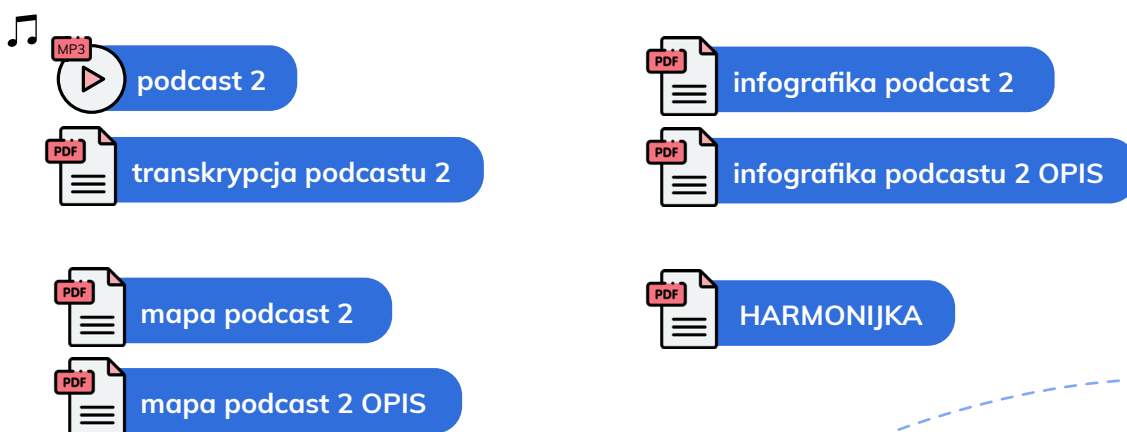
Na dzisiejszej lekcji rozpoczęliśmy przygodę jako **BADACZE METOD UCZENIA SIĘ**. Zachęcam, by trwała ona dalej. Przekazuję Wam HARMONIJKĘ, która zawiera omówione przez nas metody oraz 6 innych. Proponuję, abyście w domu przetestowali te metody. Jeśli będziecie potrzebowali wsparcia, poproście rodziców o pomoc. Na ostatnich zajęciach podsumujemy, do jakich przedmiotów można wykorzystać pozostałe propozycje. Teraz przekazuję Wam materiał do pracy, wraz z instrukcją do tego zadania.

Po lekcji

- jeśli to możliwe materiały ze stacji przyklej do dużego papieru (np. szarego, białego) i na czas projektu umieść w widocznym miejscu w klasie, aby dawać uczniom okazję do dyskusji lub utrwalania zamieszczonych informacji
- po lekcji przełącz informację dla rodziców za pomocą dziennika elektronicznego z opisem projektu do wspólnej realizacji z dziećmi oraz link do:

Informacja do rodziców

Drodzy Rodzice,

dzisiaj odbyły się drugie zajęcia w ramach projektu START BOX UCZNIA pod hasłem: **Uczę się tak, aby osiągnąć efekty**

- dzieci wcieliły się na lekcji w **BADACZY METOD UCZENIA SIĘ**. Testowały 7 metod uczenia się, które zawarte są w HARMONIJCE: **Jakie metody uczenia się lubisz najbardziej?**
- proszę o wsparcie dzieci w kontynuowaniu tego doświadczenia. Zależy mi na tym, aby przez najbliższe dni sprawdziły pozostałe metody
- HARMONIJKA zawiera metody, nad którymi pracowaliśmy na lekcji oraz 6 nowych propozycji. Przygotowanie jej zgodnie z instrukcją, będzie tworzyło "ściągnę" wszystkich metod

- w ramach testowania chcę, aby zaznaczyli w nowej KARCIE BADACZA czy sprawdzili metodę, jak oceniają jej przydatność w skali od 1 do 5 poprzez zamalowanie odpowiedniej ilości kropek oraz wpisali numery przy przedmiotach, przy których lubią ją stosować
- HARMONIJKA jest częścią PLECAKA. Dzieci mogą ją ozdobić wg własnego pomysłu. Poproszę o przyniesienie jej na ostatnie zajęcia z projektu.

Przekazuję Państwu, tak jak po pierwszych zajęciach, pakiet materiałów opracowanych przez psychologa:

- podcast - zawiera informacje, które pomogą wspierać dzieci na drodze ku dorosłości
- infografika i mapa podcastu - podsumowują materiał zawarty w podcaście, pozwalają wracać do zawartych w nim treści i skuteczniej stosować zaproponowane rozwiązania w praktyce
- HARMONIJKA - plik z materiałami, które otrzymały dzieci po lekcji w formie wydruku, gdyby zaistniała niespodziewana potrzeba ich powtórnego drukowania [wydruk jednostronny].

Materiały znajdują się pod linkiem:

<https://drive.google.com/drive/folders/1aYilzi-6zpMgeUN02Gnc9fLGAZd22XAp?usp=sharing>

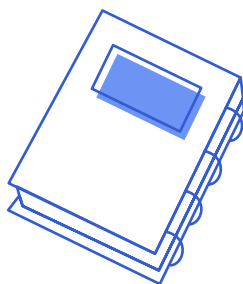
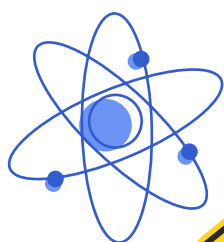
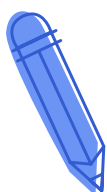
Każdy materiał posiada formę alternatywną zapewniającą dostępność.

Cieszę się na Waszą wspólną pracę i trzymam kciuki za efekty!

Pozdrawiam

.....

Nauczycielu! Twoje zaangażowanie jest bardzo cenne!

SPIS TREŚCI

LEKCJA 3: PLANUJĘ SWÓJ DZIEŃ I TYDZIEŃ

Scenariusz edukacyjny

Grupa docelowa

Uczniowie klasy 4 szkoły podstawowej - przekroczenie II progu edukacyjnego.

DODATKOWA WSKAZÓWKA: materiał może być także wykorzystywany w realizacji zajęć z młodszymi i starszymi uczniami szkoły podstawowej, jako nabywanie/uzupełnienie wiedzy i umiejętności z zakresu metod uczenia się oraz organizacji czasu.

Kto i gdzie może realizować

Nauczyciele wychowawcy do realizacji na godzinie wychowawczej.

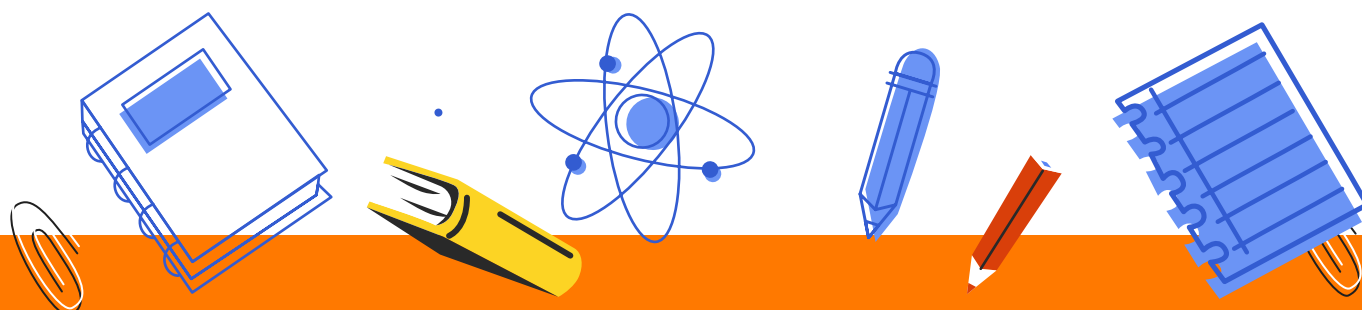
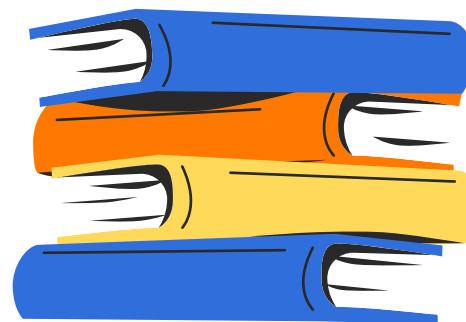
Nauczyciele przedmiotów w ramach edukacji o metodach uczenia się oraz organizacji czasu.

Czas trwania

Scenariusz jest opracowany na 45 minut.

Chcąc zrealizować scenariusz w 45 minut w 4 klasie, warto skupić się na planowaniu jednego dnia.

Dla klasy 4 optymalny czas realizacji to 90 minut.

ZAPOZNAJ SIĘ PRZED LEKCJĄ

Materiały do zajęć

HISTORIA STASIA, PLAN TYGODNIA STASIA, ZAKŁADKA DO KSIĄŻKI, PLAN TYGODNIA dla ucznia

Opis przebiegu zajęć

(szczegółowe instrukcje znajdują się na kolejnych stronach)

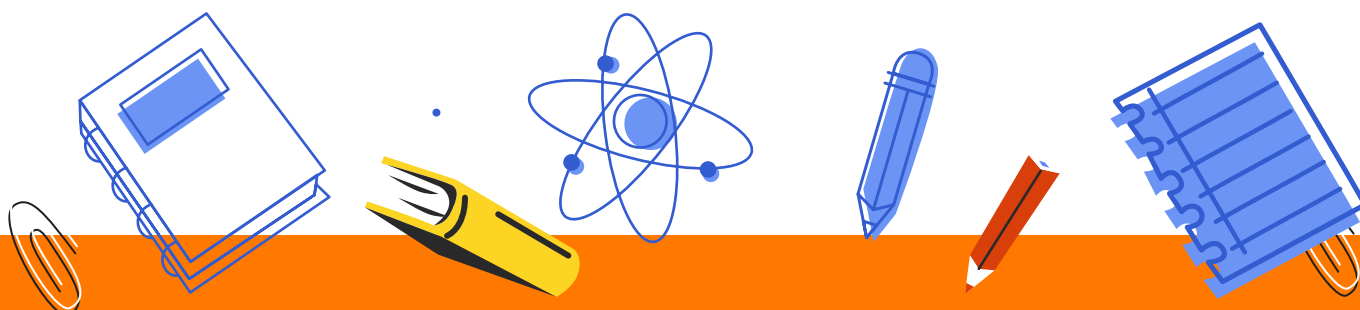
W trakcie lekcji uczniowie wykonają **MISJĘ - POMÓŻMY STASIOWI**.

Zapoznaj uczniów z HISTORIĄ STASIA, który ma trudności z wykonaniem swoich obowiązków. Podczas sesji generowania pomysłów spróbujcie zaproponować rozwiązania dotyczące trudności Stasia na podstawie własnych doświadczeń uczniów. Następnie przekaz każdemu uczniowi ZAKŁADKĘ DO KSIĄŻKI, na której są zasady dotyczące planowania i omów je.

Kolejny krok to praca w **GRUPACH DO ZADAŃ SPECJALNYCH**. Uczniowie otrzymają kartę z HISTORIĄ STASIA oraz kartkę z PLANEM TYGODNIA STASIA. Zadaniem uczniów jest rozpisać na PLANIE TYGODNIA STASIA ich propozycje tego, jak Stasiak może ułożyć plan realizacji swoich zadań w poszczególne dni, aby uporać się z obowiązkami.

Na koniec przeprowadź prezentację rozwiązań każdej z grup. Podsumuj, porównując rozwiązania jakie zastosowała każda grupa.

W trakcie lekcji uczniowie otrzymają ZAKŁADKĘ DO KSIĄŻKI do PLECAKA. Po lekcji rozdaj uczniom PLAN TYGODNIA, by mogli pracować z nim samodzielnie w domu przy ewentualnym wsparciu rodziców, tworząc własny plan realizacji obowiązków.

Cele operacyjne

- przekazanie uczniom informacji dotyczących planowania czasu
- inspirowanie uczniów do wyboru odpowiednich metod gospodarowania czasem przy wykorzystaniu konkretnych zadań
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania postawionych problemów
- rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, oceny, argumentowania oraz pracy zespołowej

Dzięki uczestnictwu w zajęciach uczniowie

- wiedza
 - nabierają świadomości, że można zarządzać swoim czasem
 - poznają zasady planowania czasu
- umiejętności
 - uczą się dobierać odpowiednie rozwiązania do zrealizowania zadania
 - doskonalą pracę zespołową
- postawa
 - uczą się czerpania korzyści z wymiany zdań i dzielenia się swoim doświadczeniem na forum

Metody pracy

- storytelling - analiza stworzonych opowieści
- sesja generowania pomysłów - wspólna analiza problemu na podstawie własnych doświadczeń
- praca badawcza w grupie - praktyczne rozwiązywanie problemów przy wsparciu innych
- dyskusja podsumowująca - wyciąganie wniosków, odkrywanie prawidłowości, które można ująć w spójną całość

Odniesienie do podstawy programowej

Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej

“Kształcenie ogólne w szkole podstawowej ma na celu: (...)

5) rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;

6) ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności; (...)

8) wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat;

9) wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji; (...)

12) zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy; (...)³

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14.02.2017 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356, ze zm.)

Do wydrukowania przed lekcją

- ZAKŁADKA DO KSIĄŻKI, dla każdego ucznia oraz jedna dla nauczyciela, wydruk jednostronny

CZAS I TRAKCJE DOBY

TRZYDECIU MIECZESNEJ

CO UTRUDNIA?

CO POMAGA?

CO, GDZIE, JAK?

PLAN TYGODNIA

PLANER

ZAKŁADKA DO KSIĄŻKI

- HISTORIA STASIA, jedna dla każdej grupy około 4-osobowej, wydruk jednostronny

- PLAN TYGODNIA STASIA, jeden dla każdej grupy około 4-osobowej, wydruk jednostronny

HISTORIA STASIA

Stasia jest w Twoim wieku. To jest jego historia. Ciekawi mnie czy potraficie pomóc rozwiązać jego problem?

Ma dużo obowiązków szkolnych oraz domowych. Nie ma czasu dla kolegów i na gry. Kłótnie nie potrafi poradzić sobie z tym wszystkim. Słyszy narzekanie rodziców, upamięnienia nauczycieli i z kolegami też nie jest za wesoło. Czuje się samotny i smutny. Ma wszystkie drogi!

W weekend urodziny! Sobie, ile wywalił czeka go w przyszłym tygodniu!

- W szkole ma lekcje od 8:00 do 14:00.
- W czwartek kartkówka z matematyki.
- Na piątek wypracowanie z języka polskiego.
- Zawsze zadanie domowe z przyrody na wtorek i jeszcze może być coś zadane z biologii i chemii.
- W domu też ma swoje obowiązki. Codziennie wieczorem karmi kota i sprząta kawę.
- Raz dziennie ma wynieść śmieci.
- W sobotę ma dokładną sprzątaną pokojów, ale oddzielenie ma dbać o łóżko, biurko i ogólną czystość w mieszkaniu.
- Oprócz tego, Stasiak tak jak każdy z nas, lubi dużo spać i odpoczywać. Potrzebuje też czasu na jedzenie.
- Ciepło spotyka się z kolegami i oczywiście wielobłą grać. Spędzić czas przy komputerze, gdzie może też oglądać nowe filmy, bo chce być aktualnym.
- Patronuje go też skłanianie modeli i chciałby to w końcu zrobić, dlatego w poniedziałek ma spotkanie w klubie modelarskim od 17:00 do 18:50.

Pomóżcie mu! Rozplanujcie jego obowiązki tak, żeby udało mu się sprostać tym wyzwaniom.

W PLANIE UWZGLĘDNIJCIE

- obowiązki szkolne: lekcje w szkole, czas na naukę w domu, zadania dodatkowe (czarne)
- obowiązki domowe (białe)
- zabawa, zainteresowania, rówieśnicy (szelony)
- wypoczynek, posiłki (czerwony)

HISTORIA STASIA

- PLAN TYGODNIA dla każdego ucznia do domu, wydruk jednostronny

- OPCJONALNIE: scenariusz - wersja do druku

scenariusz - lekcja 3

PLAN TYGODNIA STASIA

godziny	PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
6:00-7:00	SEN	SEN	SEN	SEN	SEN		
7:00-8:00	ŚNIADANIE	ŚNIADANIE	ŚNIADANIE	ŚNIADANIE	ŚNIADANIE		
8:00-9:00							
9:00-10:00	PROJEKT WYRZUT						
10:00-11:00		PROJEKT WYRZUT					
11:00-12:00			PROJEKT WYRZUT				
12:00-13:00				PROJEKT WYRZUT			
13:00-14:00					PROJEKT WYRZUT		
14:00-15:00	ZADANIE DOMOWE Z PRZYRODY						
15:00-16:00	OBIAD	OBIAD	OBIAD	OBIAD	OBIAD		
16:00-17:00							
17:00-18:00	SPOTKANIE W KLUBIE MODELARSKIM						
18:00-19:00							
19:00-20:00	KOLACJA	KOLACJA	KOLACJA	KOLACJA	KOLACJA		
20:00-21:00							
21:00-22:00	SEN	SEN	SEN	SEN	SEN		

PLAN TYGODNIA STASIA

PLAN TYGODNIA

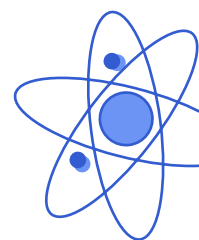
godziny	PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
6:00-7:00							
7:00-8:00							
8:00-9:00							
9:00-10:00							
10:00-11:00							
11:00-12:00							
12:00-13:00							
13:00-14:00							
14:00-15:00							
15:00-16:00							
16:00-17:00							
17:00-18:00							
18:00-19:00							
19:00-20:00							
20:00-21:00							
21:00-22:00							

PLAN TYGODNIA dla ucznia

Do przygotowania przed lekcją

- przygotuj HISTORIĘ STASIA dla siebie do przeczytania na początku lekcji
- przygotuj ZAKŁADKI DO KSIĄŻKI dla każdego ucznia oraz dla siebie
- pogrupuj materiały dla każdej **GRUPY DO ZADAŃ SPECJALNYCH**: PLAN TYGODNIA STASIA i HISTORIA STASIA
- przygotuj dla każdego ucznia PLAN TYGODNIA do domu, do przekazania na koniec lekcji
- każda **GRUPA DO ZADAŃ SPECJALNYCH** ma mieć 4 długopisy/kredki/mazaki w kolorach: czerwony, niebieski, zielony, czarny

W czasie lekcji

Część organizacyjna, 2 minuty

- zapisz na tablicy dużymi drukowanymi literami: **MISJA - POMÓŻMY STASIOWI**
- przywitaj się z klasą i wykonaj czynności organizacyjne

Część główna, 40 minut

● Krok 1 (2 minuty): przedstawienie HISTORII STASIA

- Przeczytaj uczniom HISTORIĘ STASIA (bez ostatniego akapitu "W PLANIE UWZGLĘDNIJCIE", który jest potrzebny do pracy w grupach)

● Krok 2 (3 minuty): przeprowadzenie sesji generowania pomysłów:

- Poproś dzieci, aby na podstawie własnych doświadczeń odpowiedziały na pytania:
 - Co spotkało Stasia? Z czym ma kłopot?

- Jak Staś ma sobie poradzić ze swoimi trudnościami?
- Co może mu pomóc w tej sytuacji?

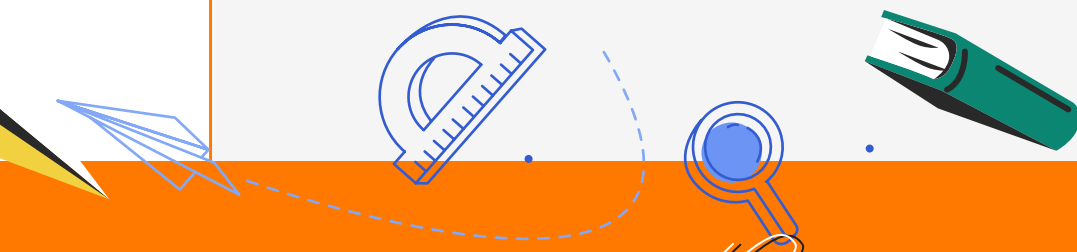
○ Krok 3 (8 minut): omówienie zasad planowania przez nauczyciela na podstawie informacji zawartych w ZAKŁADCE DO KSIĄŻKI

- zapowiedz, że chcesz teraz omówić, jakie wskazówki warto wykorzystywać w planowaniu
- rozdaj ZAKŁADKI DO KSIĄŻKI dla uczniów, mogą zagiąć je wzdłuż wskazanych linii
- omów na podstawie ZAKŁADKI DO KSIĄŻKI triki związane z dobrym planowaniem.

Oto przykładowe wyjaśnienie:

Do strony pierwszej:

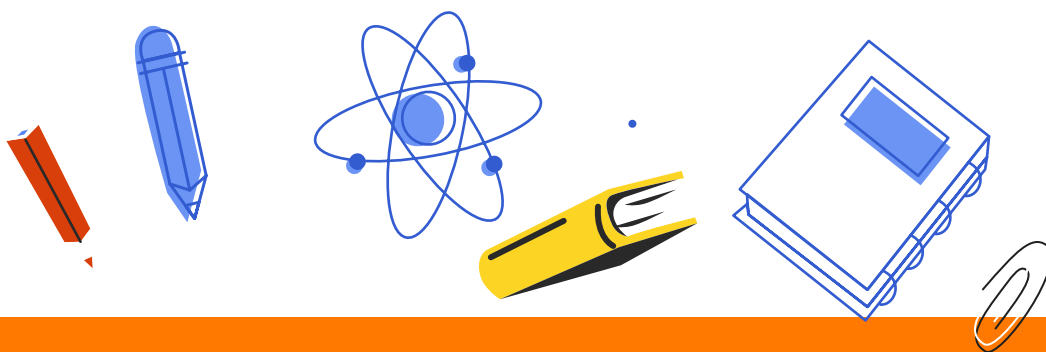
- CZAS W TRAKCIE DOBY. Dobrze jest, gdy każdego dnia dbamy o:
 - regenerację: sen, jedzenie, czas na odpoczynek, czas na realizację swoich zainteresowań i zabawę
 - rozwój: zajęcia dodatkowe, nauka, obowiązki domowe
 - relacje: spotkania z kolegami i rodziną
- ZADANIE - PRZERWA. Praca jest skuteczna, gdy koncentrujemy się na niej, po czym robimy przerwę na regenerację sił. Mózg szybko się nudzi, lubi jak zmieniamy zadania.
- TROCHĘ WCZEŚNIEJ. Gdy planujesz wykonanie zadania przed terminem, możesz mieć satysfakcję, że jesteś zorganizowany i masz czas, gdyby pojawiły się niespodziewane opóźnienia.
- NA KAWAŁKI. Czy słonia da się zjeść? Tak, ale tylko po kawałku. Przygotowania do dużego zadania warto dzielić na mniejsze części rozłożone w czasie. Praca klasowa np. z historii - każdego dnia uczyć się jednego tematu.

- ILE POTRZEBUJĘ CZASU? Trudno ocenić na początku, ile czasu potrzeba na zrobienie zadań np. z matematyki czy przeczytanie lektury. Obserwuj to i wyciągaj wnioski. Bardzo pomocne jest wcześniejsze rozpoczęcie przygotowywania się, a nie na dzień przed klasówką czy omawianiem lektury.
- GDY SKOŃCZYSZ PRĘDZEJ. Jeśli się koncentrujesz na wykonaniu zadania, możesz skończyć wcześniej, a wtedy... masz czas na np. swoje pasje, czy spotkanie z kolegami.
- CO UTRUDNIA? Zwlekanie - im szybciej zaczniesz, tym szybciej skończysz. Rozpraszanie - telefon, komputer, TV, absolutnie odłóż/ wyłącz w czasie odrabiania lekcji. Wymówki - rozwiążuj sprawy konstruktywnie.
- CO POMAGA? Koncentracja i nagroda, czyli radość z wykonanej pracy.
- CO? GDZIE? JAK? Co można wykorzystywać do planowania? Zobaczcie propozycje na stronie drugiej.

Do strony drugiej:

- KALENDARZ ROCZNY oraz PLANER to pomysły, dotyczące tego co można wykorzystać do planowania.
- OGÓLNY PLAN TYGODNIA. To jest odpowiedź, jak możecie pomóc Stasiowi, czyli jak można rozłożyć poszczególne zadania w trakcie dnia, aby wykonać pracę, a przy tym być wypoczętym i zadowolonym z siebie.

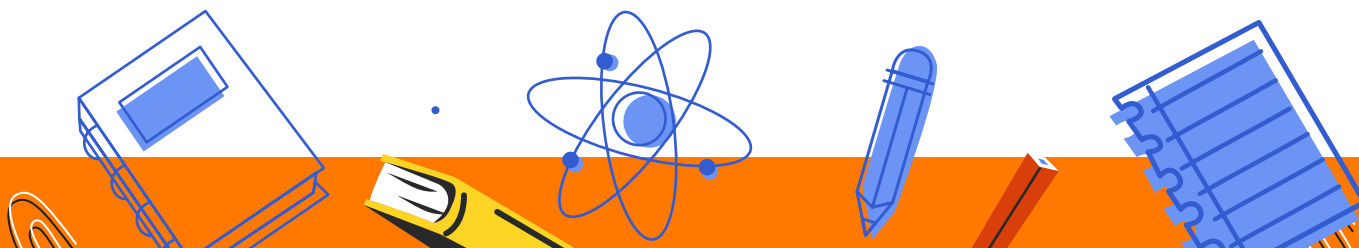

🟡 Krok 4 (15 minut): przygotowanie i praca w GRUPACH DO ZADAŃ SPECJALNYCH - odmierzasz czas

- wyjaśnij na czym będzie polegało zadanie:
 - uczniowie będą pracowali w grupach przez 15 minut
 - każda grupa otrzyma HISTORIĘ STASIA, którą uczniowie usłyszeli na początku lekcji, PLAN TYGODNIA STASIA i cztery kolorowe pisaki.
 - rozwiązanie zadania rozpoczną od tego, by przeczytać wspólnie historię jeszcze raz i zaznaczyć w niej odpowiednim kolorem zadania, które czekają Stasia:
 - obowiązki szkolne (lekcje w szkole, czas na naukę w domu, zajęcia dodatkowe) - kolorem czarnym
 - obowiązki domowe - kolorem niebieskim
 - zabawa, zainteresowania, rówieśnicy - kolorem zielonym
 - wypoczynek, posiłki - kolorem czerwonym
 - następnie uczniowie mają zaproponować, w jaki sposób Staś mógłby stworzyć swój PLAN TYGODNIA wpisując odpowiedzi do planu, który dostaną. Muszą się zastanowić ile czasu, w jakich godzinach i w jakim dniu proponują, aby Staś wykonywał poszczególne czynności. Pamiętając, aby wpisywać zadania odpowiednimi kolorami.
- podziel uczniów na 4-osobowe grupy (mogą obrócić się z dwóch kolejnych ławek do jednej)
- każdej grupie przekaz długopisy, kredki lub mazaki w czterech kolorach: czerwony, niebieski, zielony, czarny
- każdej grupie przekaz HISTORIĘ STASIA i PLAN TYGODNIA STASIA. Poproś, aby zapoznali się z ich treścią, a następnie rozpoczęli rozwiązywanie zadania

🟡 Krok 5 (10 minut): dyskusja podsumowująca MISJĘ - POMÓŻMY STASIOWI

- rozpocznij dyskusję, w której porównacie plany poszczególnych grup. Zwróć uwagę uczniów na to, że mogą pojawiać się różnice w stworzonych przez nich planach. Zarówno ilość czasu poświęcona na realizację danej czynności jak i jej umiejscowienie w trakcie dnia/tygodnia mogą być różne w każdej

grupie. Plan każdego z uczniów może być inny, ma uwzględniać indywidualne potrzeby każdego z uczniów i być efektywny.

- porównajcie wspólnie rozwiązania uczniów, korzystając z pytań:
 - czy grupy wybrały podobne pory dnia na realizację?
 - ile czasu zagwarantowały dla swoich obszarów, skąd wynikają różnice?
 - jak zaplanowały przygotowanie do zadań długoterminowych (np. kartkówka, wypracowanie)?
- rozmowę prowadźcie, analizując kolejne obszary:
 - obowiązki szkolne (lekcje w szkole, czas na naukę w domu, zajęcia dodatkowe)
 - obowiązki domowe
 - zabawa, zainteresowania, rówieśnicy
 - wypoczynek, posiłki
- na koniec dyskusji zadaj pytanie:
 - jakie dostrzegacie korzyści związane ze skutecznym zarządzaniem sobą w czasie?

Zakończenie, 3 minuty

- przekaz uczniom wydrukowany PLAN TYGODNIA oraz informację o projekcie do realizacji w domu: **PLANUJĘ SWÓJ CZAS!** – przykładowa treść informacji:

Na dzisiejszej lekcji rozpoczęliście przygodę, jako **GRUPA DO ZADAŃ SPECJALNYCH**, rozwiązując problem organizacji czasu pracy Stasia. Zachęcam Cię, aby ta przygoda trwała dalej. Przekazuję Ci PLAN TYGODNIA, który tym razem wypełnij dla siebie. Wypełniając swój stały plan tygodnia, weź pod uwagę Twoje obowiązki szkolne, zajęcia indywidualne, odpoczynek oraz życie rodzinne. Przedyskutuj/porozmawiaj o tym z rodzicami.

Możesz wykorzystać pomysł planera z **ZAKŁADKI DO KSIĄŻKI** do wpisywania, jakie zadania są do wykonania w danym dniu, a następnie przypisz ich realizację do odpowiednich godzin.

W ZAKŁADCE DO KSIĄŻKI, znajdują się różne podpowiedzi, jak gospodarować czasem. Proponuję, abyś ją pokolorował/a w domu.

Pamiętaj: fiszki, harmonijka, zakładka to wyposażenie PLECAKA. Wszystkie elementy przynieś na ostatnie nasze zajęcia z projektem. Już nie mogę doczekać się Waszych prac. Jeśli będziecie potrzebowali wsparcia, poproście o pomoc rodziców.

Po lekcji

- po lekcji przekaz informację dla rodziców za pomocą dziennika elektronicznego z opisem projektu do wspólnej realizacji z dziećmi oraz link do:

Informacja do rodziców

Drodzy Rodzice,

dzisiaj odbyły się trzecie zajęcia z projektu START BOX UCZNIA pod hasłem: **PLANUJĘ SWÓJ DZIEŃ I TYDZIEŃ**

- na lekcji dzieci w **GRUPACH DO ZADAŃ SPECJALNYCH** realizowały **MISJĘ - POMÓŻMY STASIOWI**. Ustalały, w jaki sposób zaplanować czas, aby Staś mógł uporać się ze swoimi obowiązkami

- proszę o wsparcie dzieci w realizacji projektu: **PLANUJĘ SWÓJ CZAS!** W pliku PLAN TYGODNIA znajdą Państwo wskazówki, jak warto go wypełnić
- umiejętność efektywnego planowania wymaga czasu i doświadczenia. Trzymam za Was kciuki!
- Pamiętajmy, że uczenie dziecka planowania i organizacji początkowo może być mało skuteczne, jednak ważne jest wypracowanie nawyku i działanie, aby w przyszłości przyniosło efekty.

Przekazuję Państwu pakiet materiałów opracowanych przez psychologa:

- podcast - zawiera informacje, które pomogą wspierać dzieci na drodze ku dorosłości
- infografika i mapa podcastu - podsumowują materiał zawarty w podcaście, pozwalają wracać do zawartych w nim treści i skuteczniej stosować zaproponowane rozwiązania w praktyce
- PLAN TYGODNIA, ZAKŁADKA DO KSIĄŻKI - pliki z materiałami, które dzieci otrzymały po lekcji w formie wydruku, na wypadek, gdyby zaistniała niespodziewana potrzeba powtórnego drukowania

Materiały znajdują się pod linkiem:

[https://drive.google.com/drive/](https://drive.google.com/drive/folders/1PrGpEelfi3hIWSrI3FZAV28oiAZTTr?usp=sharing)

[folders/1PrGpEelfi3hIWSrI3FZAV28oiAZTTr?usp=sharing](https://drive.google.com/drive/folders/1PrGpEelfi3hIWSrI3FZAV28oiAZTTr?usp=sharing)

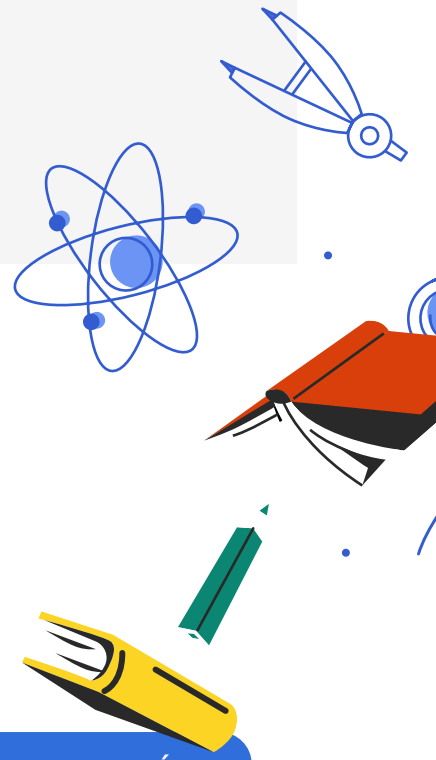
Każdy materiał posiada formę alternatywną zapewniającą dostępność.

Owocnej pracy!

Pozdrawiam

.....

Nauczycielu! Twoje zaangażowanie jest bardzo cenne!

LEKCJA 4: REALIZUJĘ SWOJE CELE

Scenariusz edukacyjny

Grupa docelowa

Uczniowie klasy 4 szkoły podstawowej - przekroczenie II progu edukacyjnego.

DODATKOWA WSKAZÓWKA: materiał może być także wykorzystywany w realizacji zajęć z młodszymi i starszymi uczniami szkoły podstawowej, jako nabywanie/uzupełnienie wiedzy i umiejętności z zakresu metod uczenia się oraz organizacji czasu.

Kto i gdzie może realizować

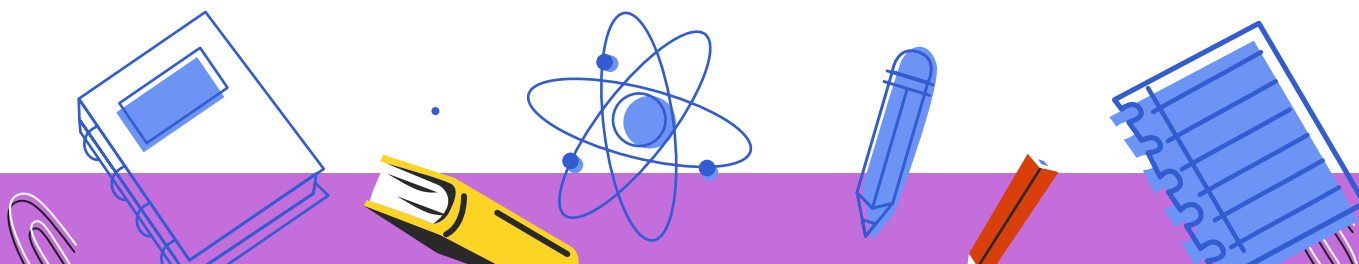
Nauczyciele wychowawcy do realizacji na godzinie wychowawczej.
Nauczyciele przedmiotów w ramach edukacji o metodach uczenia się oraz organizacji czasu.

Czas trwania

Scenariusz jest opracowany na 45 minut.

Chcąc zrealizować scenariusz w 45 minut w 4 klasie, warto podsumować projekt i rozdać dyplomy na osobnej lekcji.

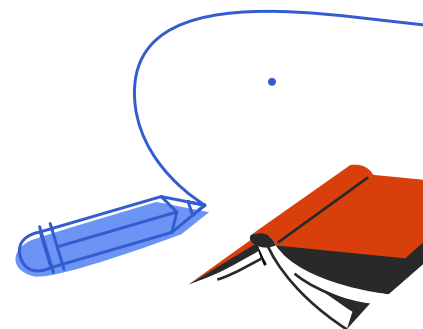
Dla klasy 4 optymalny czas realizacji to 90 minut.

ZAPOZNAJ SIĘ PRZED LEKCJĄ

Materiały do zajęć

KOSTKA MOTYWACYJNA, KARTA MÓJ CEL, DYPLOMY

Opis przebiegu zajęć

(szczegółowe instrukcje znajdują się na kolejnych stronach)

Podczas wprowadzenia do zajęć opowiedz uczniom o tym co to są cele i o ich znaczeniu, poprowadź sesję generowania pomysłów by dowiedzieć się co dla uczniów oznacza cel. Następnie zachęć każdego ucznia by zastanowił się jaki cel pozaszkolny mógłby zacząć realizować już od dzisiaj. Uczniowie w parach popracują nad dwoma krokami, które przybliżą ich do realizacji ich celu wykorzystując KARTĘ MÓJ CEL. Po skończonej pracy zaprezentują swoje pomysły.

Po zakończeniu prezentacji wyjaśnij znaczenie poszczególnych zapisów na KOSTCE MOTYWACYJNEJ i zachęć uczniów do korzystania z niej.

Następnie rozpocznij podsumowanie projektu **START BOX UCZNIWA** w formie dyskusji, w której poprowadzisz uczniów przez **WSPOMNIENIA Z PROJEKTU**. Na zakończenie rozdaj każdemu uczniowi DYPLOM za udział w projekcie.

Cele operacyjne

- przekazanie uczniom wiedzy o sposobach realizowania celów
- inspirowanie uczniów do zdefiniowania/określenia własnych celów i ich realizacji
- kształtowanie u uczniów umiejętności planowania zadań przy realizacji celów
- rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, oceny, argumentowania oraz pracy zespołowej

Dzięki uczestnictwu w zajęciach uczniowie

- wiedza
 - rozumieją znaczenie zasad wspierających realizację celu
 - wymieniają zasady wspierające realizację celu
- umiejętności
 - dobierają odpowiednie rozwiązania do zrealizowania zadania
- postawa
 - uczą się czerpania korzyści z wymiany zdań i dzielenia się swoim doświadczeniem na forum

Metody pracy

- sesja generowania pomysłów - wspólna analiza problemu
- praca badawcza w parach - praktyczne rozwiązywanie problemów przy wsparciu innych
- dyskusja podsumowująca - wyrażanie swoich opinii, czerpanie z doświadczeń innych

Odniesienie do podstawy programowej

Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej

“Kształcenie ogólne w szkole podstawowej ma na celu: (...)

5) rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;

6) ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności; (...)

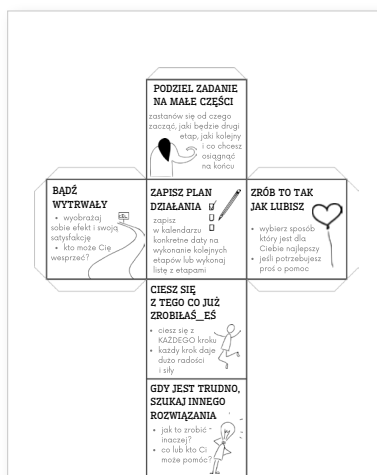
8) wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat;

9) wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji; (...)

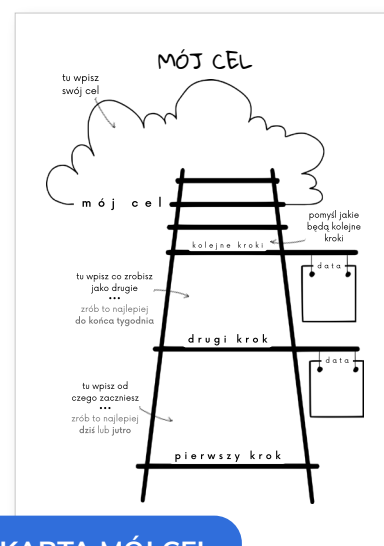
12) zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy; (...)"⁴

Do wydrukowania przed lekcją

- KOSTKA MOTYWACYJNA, dla każdego ucznia oraz jedna dla nauczyciela, wydruk jednostronny
- KARTA MÓJ CEL, dla każdego ucznia, wydruk jednostronny

KOSTKA MOTYWACYJNA

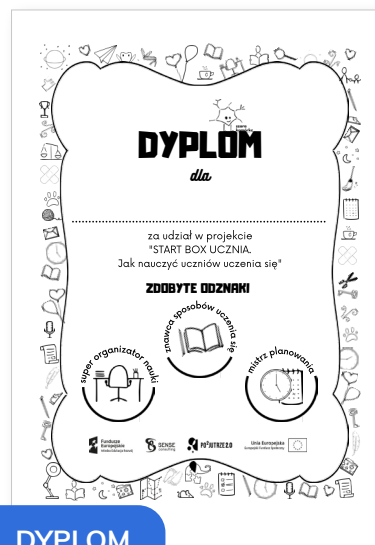
KARTA MÓJ CEL

⁴ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14.02.2017 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356, ze zm.)

- DYPLOM, dla każdego ucznia, wydruk jednostronny, rekomendowany wydruk na usztywnionym lub ozdobnym papierze, do wyboru wersja czarnobiała lub kolorowa
- OPCJONALNIE: scenariusz - wersja do druku

scenariusz - lekcja 4

DYPLOM

Do przygotowania przed lekcją

- WAŻNE!!!** - rozdaj wydruk z KOSTKĄ MOTYWACYJNĄ na 3 dni przed lekcją, aby uczniowie skleili ją w domu i przynieśli na lekcję
- przypomnij uczniom, żeby przynieśli na zajęcia PLECAK wraz z jego elementami (fiszkami, harmonijką, zakładką do książki)
- przygotuj KARTĘ MÓJ CEL dla każdego ucznia
- wypisz DYPLOM dla każdego ucznia
- poproś rodziców za pomocą dziennika elektronicznego, aby przypomnieli dzieciom o przygotowaniu się do lekcji (sklejeniu KOSTKI MOTYWACYJNEJ i zabraniu na lekcję PLECAKA wraz z zawartością).

Wiadomość do rodziców

Drodzy Rodzice,

przygotowujemy się do ostatniej lekcji z projektu **START BOX UCZNIA** pod hasłem: **REALIZUJĘ SWOJE CELE**

- Na ostatnich zajęciach będziemy korzystali z KOSTKI MOTYWACYJNEJ. Uczniowie otrzymali szablon, który powinni skleić w domu i przynieść na lekcję podsumowującą projekt.
- Proszę również, aby dzieci przyniosły na zajęcia PLECAK wraz z wyposażeniem, czyli:
 - fiszki,
 - harmonijkę,
 - zakładkę do książki,
 - kostkę motywacyjną.

Z góry dziękuję za wsparcie dziecka w przygotowaniu się do tych zajęć.

Dołączam:

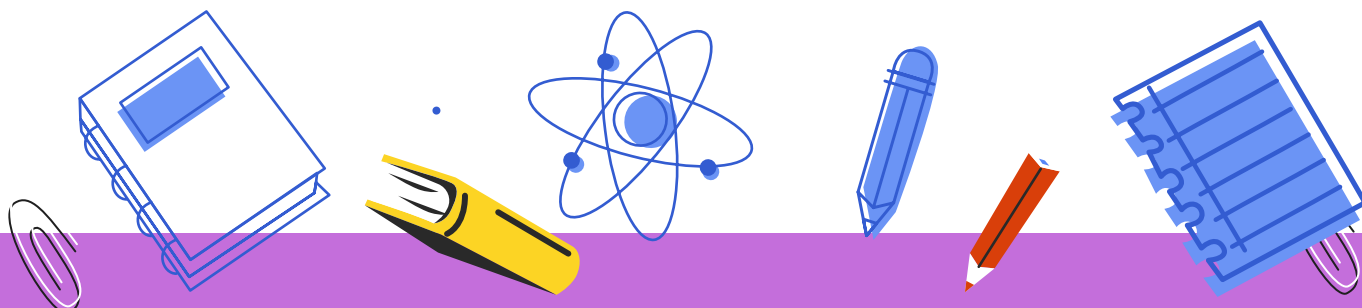
- KOSTKĘ MOTYWACYJNĄ oraz pliki z materiałami, które dzieci otrzymały po każdej lekcji w formie wydruku na wypadek, gdyby zaistniała potrzeba powtórnego wydrukowania

Materiały znajdują się pod linkiem:

https://drive.google.com/drive/folders/1m_h2tTtEnSwyKGGiCibAE4k_bHSYI0OG?usp=sharing

Pozdrawiam

.....

W czasie lekcji

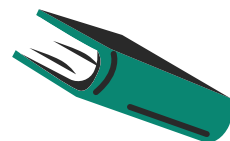
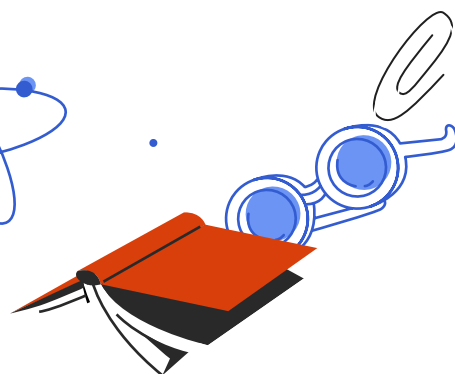
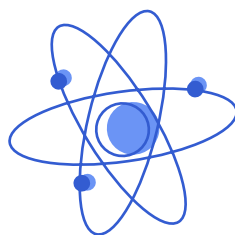
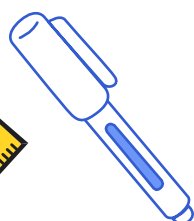
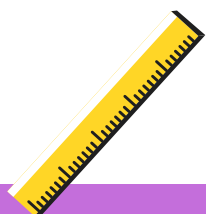
Część organizacyjna, 2 minuty

- zapisz na tablicy dużymi drukowanymi literami: **MÓJ CEL**
- przywitaj się z klasą i wykonaj czynności organizacyjne

Część główna, część 1, 20 minut

● Krok 1 (4 minuty): wprowadź uczniów w temat celu i jego znaczenia

- poprowadź sesję generowania pomysłów opartą o pytanie:
 - czym jest cel? Jak uczniowie rozumieją to słowo?
- opowiedz uczniom o znaczeniu celu
 - zwróć ich uwagę na to, że ich cele mogą dotyczyć zarówno nauki jak i zupełnie innych dziedzin
 - podkreśl, że umiejętność zrealizowania tego, na czym komuś zależy pomaga spełniać marzenia i dobrze funkcjonować w dorosłym życiu
 - porównaj kolejne działania jakie należy wykonać, aby osiągnąć cel, do wchodzenia na kolejne stopnie drabiny, aby wspiąć się na sam szczyt
- poproś uczniów, aby zastanowili się, jaki cel pozaszkolny mogliby zacząć realizować już od dzisiaj
- przykładowa lista celów dla uczniów (wykorzystaj ją, gdy któryś z uczniów nie będzie miał własnego pomysłu)
 - nauczyć się żonglować trzema piłeczkami
 - rysować słońca
 - nauczyć się układu tanecznego do ulubionej piosenki
 - zbudować zamek z lego
 - nauczyć się tekstu ulubionej piosenki i śpiewania jej
 - wyhodować rzeżuchę
 - wyplatać bransoletki
 - robić gwiazdę
 - robić triki na hulajnodze

● **Krok 2 (10 minut): przygotowanie i praca w parach nad opracowaniem kroków do realizacji celu według KARTY MÓJ CEL - odmierzaj czas**

- wyjaśnij na czym będzie polegało zadanie:
 - uczniowie będą pracowali w parach, ze swoim sąsiadem z ławki przez 10 minut
 - każdy uczeń otrzyma własną KARTĘ MÓJ CEL
 - na górze KARTY, w "chmurce" uczniowie wpisują własny cel
 - drabina prowadzi do osiągnięcia celu. Uczniowie ustalają dwa zadania do zrealizowania w najbliższym czasie, które mogą wykonać, aby go osiągnąć oraz daty, kiedy to mogą zrealizować
 - w parach uczniowie mogą się konsultować i wspierać przy wypełnianiu KARTY
- rozdaj każdemu uczniowi po jednej KARCIE MÓJ CEL i zaproś do pracy

● **Krok 3 (6 minut): prezentacja pomysłów na forum klasy i zastosowanie KOSTKI MOTYWACYJNEJ**

- zaproś do zaprezentowania swoich celów 2-3 osoby (możesz wybrać chętne osoby lub wylosować)
- na podstawie KOSTKI MOTYWACYJNEJ omów zasady związane z realizacją celów. Odnieś się do przykładów celów (i kroków) prezentowanych przez dzieci

Oto przykładowe wyjaśnienie:

- **PODZIEL ZADANIE NA MAŁE CZĘŚCI.**
To zadanie zaczęliście ćwiczyć, zaplanowaliście pierwsze kroki i dalej trzeba pomyśleć o kolejnych, aż do osiągnięcia celu.
- **ZAPISZ PLAN DZIAŁANIA.**
Możecie zapisać go w kalendarzu, na czekiście. Podobno zapisanie daje tajną moc i dzięki temu łatwiej jest zrealizować zadania.
- **ZRÓB TO TAK, JAK LUBISZ.**
Każdy z Was w inny sposób może uczyć się tych samych umiejętności. Wybierajcie sposób, który sprawi Wam przyjemność.
- **CIESZ SIĘ Z TEGO, CO JUŻ ZROBIŁEŚ/AŚ.**

To bardzo ważne żeby widzieć, że wykonało się pracę, i cieszyć się z niej - nawet z najmniejszych osiągnięć. Dzięki temu mamy więcej energii i chęci, aby zrobić kolejny krok.

- **GDY JEST TRUDNO, SZUKAJ INNEGO ROZWIĄZANIA.**
Kiedy jest trudno i nie udaje się, zastanówcie się jak można byłoby to zrobić inaczej lub kto mógłby Wam pomóc: koleżanka, kolega, instruktor, rodzic, dziadek...
- **BĄDŹ WYTRWAŁY.**
Tylko wtedy uda się coś osiągnąć. Możecie sobie wyobrazić cel, radość i satysfakcję, że udało się Wam go osiągnąć.

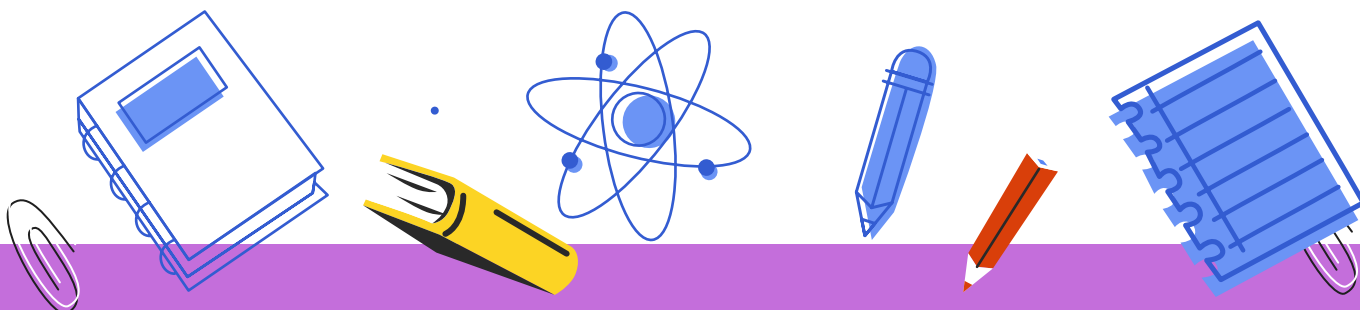
Część główna, część 2, 15 minut

● Krok 1 (15 minut): dyskusja podsumowująca projekt **START BOX UCZNIA**

- poproś uczniów by wyciągnęli wszystkie materiały, które otrzymali w trakcie realizacji projektu. Zachęć ich by jeszcze raz przyjrzeni się efektom ich pracy z ostatnich 4 lekcji
- przeprowadź dyskusję opartą na pytaniach:
 - pierwsza myśl jaka przychodzi Wam do głowy, gdy mówię: **START BOX UCZNIA**
 - który sposób nauki był dla ciebie nowy? (**FISZKI DO PLECAKA**)
 - którą metodą uczysz się najczęściej? (**HARMONIJKA**)
 - który pomysł na planowanie czasu jest dla Ciebie najlepszy? (**ZAKŁADKA DO KSIĄŻKI**)

Zakończenie, 8 minut

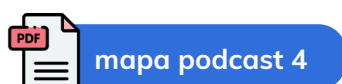
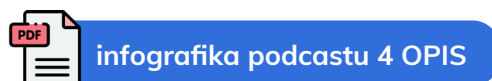
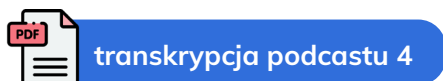
- przekaz uczniom **DYPLOMY** ukończenia cyklu zajęć **START BOX UCZNIA**
 - przekaz **DYPLOMY**, podziękuj uczniom za współpracę
 - przykładowa treść informacji:

Dziękuję Wam za wspólne chwile spędzone z projektem **START BOX UCZNIA**. Mam nadzieję, że wiecie więcej i potraficie lepiej poradzić sobie z organizowaniem, planowaniem i dobieraniem odpowiednich metod uczenia się. Plecak jako **START BOX UCZNIA** jest z Wami, abyście sięgali po to, co może Was wspierać. Dzisiaj zobaczyliście, że nauka to nie tylko lekcje. Możecie realizować różne cele, korzystając z zasad, które omówiliśmy. Jednak o Waszym sukcesie stanowić zawsze będzie Wasza wytrwała praca.

Po lekcji

- przekaz informację dla rodziców za pomocą dziennika elektronicznego oraz link do:

Drodzy Rodzice,

dzisiaj odbyły się ostatnie zajęcia z projektu **START BOX UCZNIA** pod hasłem: **REALIZUJĘ SWOJE CELE**

- dzieci poznawały na lekcji MOC KOSTKI, którą sklejały w domu oraz podsumowaliśmy cały projekt
- bardzo Państwu DZIĘKUJĘ za zaangażowanie i wspieranie dziecka
- mam nadzieję, że to, o czym mówiliśmy i co robiliśmy w ramach projektu, pozwoli Państwa dziecku łatwiej odnaleźć się w szkolnej rzeczywistości
- liczę na to, że materiały przygotowane dla Państwa okażą się wartościowe i wspierające.

Przekazuję ostatni pakiet materiałów opracowanych dla Państwa przez psychologa:

- podcast - odnosi się do procesu zmiany, jaką przeżywają uczniowie i rodzice
- infografika i mapa podcastu - podsumowują materiał zawarty w podcaście, pozwalają wracać do zawartych w nim treści i skuteczniej stosować zaproponowane rozwiązania w praktyce

Materiały znajdują się pod linkiem:

<https://drive.google.com/drive/folders/1OBpgebHJ6afcjuYfvozCsuuRkv7NkolCn?usp=sharing>

Każdy materiał posiada formę alternatywną zapewniającą dostępność.

Jeszcze raz DZIĘKUJĘ!

Pozdrawiam

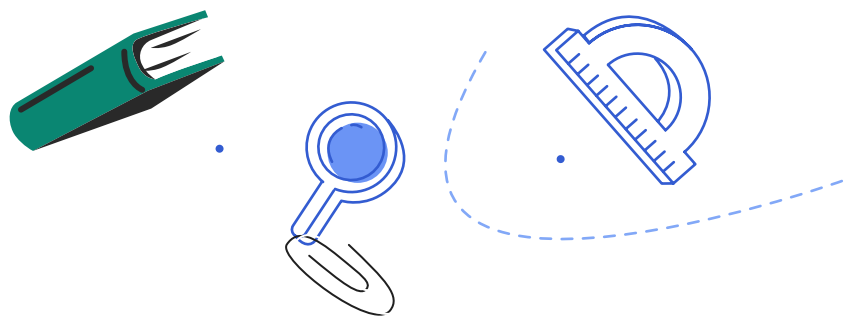
.....

Nauczycielu!

Twoje zaangażowanie jest bardzo cenne!

EPILOG

Zamykając temat przejścia progu edukacyjnego warto przypomnieć, że scenariusze zawarte w tym e-booku odnoszą się do **sfery uczenia się i organizacji czasu**. Jednak dużo więcej obszarów wymaga zaopiekowania w tym procesie.

Przy przejściu do kolejnego etapu edukacyjnego warto jest zadbać o to, aby uczeń:

Czuł się bezpiecznie w murach szkolnych.

Swobodnie poruszał się po budynku szkolnym.

Poznał pracowników i pomieszczenia szkoły.

Był pozytywnie nastawiony do nowego środowiska.

Wiedział, że pobyt w szkole może być dla niego ciekawą przygodą oraz formą radosnego działania i nauki.

Warto rozważyć na poziomie szkoły wdrożenie systemowego rozwiązania, które będzie służyło wsparciu uczniów kończących edukację wczesnoszkolną i rozpoczynających naukę w 4 klasie. Wypracowanie rozwiązania, które realnie funkcjonowałoby, a nie było jedynie dokumentem, wymaga współpracy i zaangażowania dyrekcji szkoły, zespołu nauczycielskiego, pracowników obsługi i administracji, rodziców i uczniów.

Z przepisów prawa oświatowego nie wynika potrzeba stworzenia szkolnej procedury dotyczącej omawianego obszaru. Jednak liczne głosy rodziców, werbalizowane obawy i trudności uczniów, rozmowy w pokojach nauczycielskich prowadzone przez nauczycieli klas 1-3 i nauczycieli uczących w klasach 4-8 dowodzą, że jest to niezwykle istotna kwestia, która powinna być autonomicznie zaprojektowana, wdrożona i udoskonalana w każdej szkole.

Na kolejnych stronach przedstawiamy pomysły zaczerpnięte z rozwiązań praktykowanych przez różne szkoły, które można z powodzeniem włączyć do programu działań służącego **niwelowaniu trudności związanych z przekraczaniem przez uczniów II progu edukacyjnego**.

DOBRE PRAKTYKI

I. WSPÓŁPRACA NAUCZYCIELI Z I i II ETAPU EDUKACYJNEGO

klasyczne / znane / najczęściej	alternatywne / inaczej
<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie wszystkim dzieciom w klasie trzeciej pisania w zeszytach w szeroką linię, w małej kratce, długopisem lub piórem • w II okresie 3 klasy uczniowie piszą więcej ze słuchu i pracują nad tempem pracy • uczniowie piszą formy sprawdzające wiedzę np. kartkówki, sprawdziany, dyktanda • po zakończeniu roku szkolnego przekazanie nowemu wychowawcy informacji o wynikach, trudnościach, potrzebach uczniów i zespołu oraz dokumentacji klasy, w tym dokumentacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej 	<ul style="list-style-type: none"> • w 3 klasie prowadzenie nauczania wyprzedzającego, czyli uczniowie przygotowują materiały samodzielnie, pracują w grupie, prezentują je • ustalenie zasad łagodnego odsunięcia wychowawcy klasy trzeciej w pierwszych tygodniach roku szkolnego w 4 klasie • pokazowe lekcje prowadzone przez nauczycieli klas starszych w klasach trzecich w celu zaprezentowania nowych przedmiotów • wizyty grup uczniów klas 3 jako obserwatorów na zajęciach z różnych przedmiotów w klasach 4 - „lekcje otwarte”

II. DZIAŁANIA WYCHOWAWCÓW 4 KLAS

1. W zakresie organizacji pracy uczniów

klasyczne / znane / najczęściej	alternatywne / inaczej
<ul style="list-style-type: none">• ustalenie zasad pracy z uczniami i sposobów przekazywania informacji• przedstawienie planu zajęć lekcyjnych z uwzględnieniem sal lekcyjnych, pomoc uczniom w czytaniu planu lekcji, znalezieniu nowych sal• przedstawienie sposobu funkcjonowania szkoły (biblioteka, świetlica, stołówka, szatnia)• pomoc uczniom w zrozumieniu wymagań i przyzwyczajeni nowych nauczycieli	<ul style="list-style-type: none">• przedstawienie uczniom nauczycieli uczących w klasie• gra terenowa – poznanie szkoły i jej pracowników• wykonanie przy współpracy z uczniami obecnych 5 klas opisów sal, strzałek wskazujących kierunek do sal• zorganizowanie przez wychowawcę klasowego „drzwi otwartych szkoły” dla uczniów klas czwartych /lekcja biblioteczna/sekretariat, zwiedzanie szkoły

3. W zakresie spraw wychowawczych

klasyczne / znane / najczęściej	alternatywne / inaczej
<ul style="list-style-type: none">• wybór samorządu klasowego i określenie jego zadań• przydział dodatkowych funkcji w klasie• omówienie praw i obowiązków ucznia w szkole i w klasie• przy współpracy z psychologiem zaprezentowanie sposobów radzenia sobie ze stresem oraz lękami• przy współpracy z psychologiem uczenie komunikowania swoich potrzeb oraz porozumiewania się z otoczeniem	<ul style="list-style-type: none">• wpisywanie regularnie pochwał do dziennika i zeszytu ucznia• przeprowadzenie ankiety wśród uczniów w celu zdiagnozowania ich potrzeb i trudności adaptacyjnych• rozmowy z uczniami, znalezienie czasu na „wygadanie się”, rozluźnienie atmosfery• pozwalanie uczniom na chwaleńnię się swoimi sukcesami, ale też na pożalenie się

4. W zakresie pracy w grupie

klasyczne / znane / najczęściej	alternatywne / inaczej
<ul style="list-style-type: none">• ustalenie kodeksu, kontraktu klasowego (bez używania słowa NIE) z uwzględnieniem budowania relacji wzajemnej życzliwości, poszanowania i zaufania• organizacja zajęć integrujących grupę prowadzonych przez wychowawcę lub pedagoga szkolnego• organizacja/współtworzenie z dziećmi klasowych imprez okolicznościowych np. dzień chłopaka, dzień kropki itp.• ustalenie planu pracy wychowawczej w klasie IV, uwzględniającego następujące obszary: kształtowanie umiejętności pracy w zespole; rozwijanie poczucia własnej wartości; kształtowanie umiejętności porozumiewania się z innymi (rówieśnikami, dorosłymi); radzenie sobie ze stresem; kształtowanie inteligencji emocjonalnej	<ul style="list-style-type: none">• autoprezentacja uczniów np. zdjęcie z dzieciństwa, ulubiona książka, ulubiona gra, hobby• na pierwszej godzinie wychowawczej w miesiącu przydzielanie gazetki ściennej do wykonania• zachęcanie dzieci do udziału w szkolnych akcjach charytatywnych, festiwalach, konkursach, inscenizacjach, dyskoteka, ogniskach• organizacja pomocy koleżeńskiej klasowej lub międzyklasowej z uczniami klas starszych

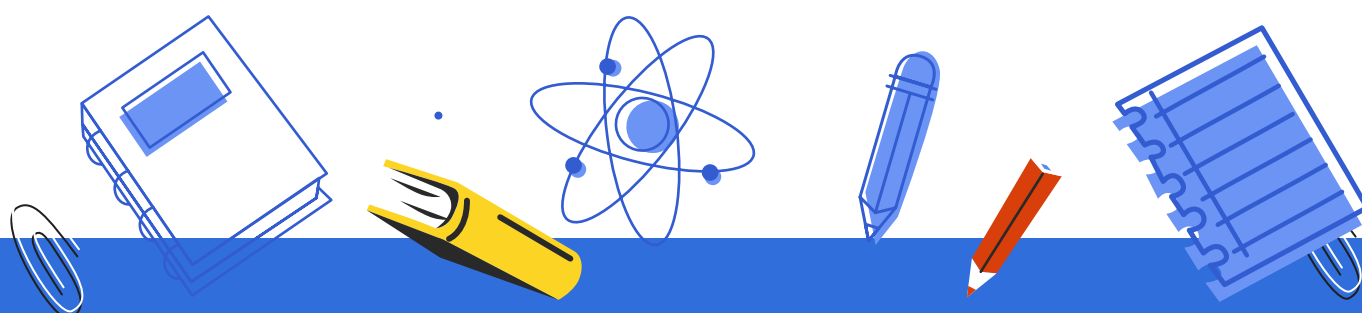

III. DZIAŁANIA NAUCZYCIELI PRZEDMIOTÓW, UCZĄCYCH W 4 KLASACH

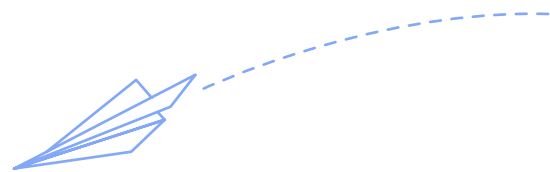
klasyczne / znane / najczęściej	alternatywne / inaczej
<ul style="list-style-type: none">• zapisywanie na tablicy tematu i notatki z lekcji dostosowanych do możliwości uczniów• pokazanie jak korzystać z podręcznika, ćwiczeń – zachęcanie do samodzielnej nauki• głośne czytanie tekstów i poleceń na lekcji zarówno przez nauczyciela jak i uczniów• we wrześniu zadawanie prostych i krótkich zadań domowych z dokładnym wyjaśnieniem sposobu realizacji, zapisem na tablicy oraz systematyczne sprawdzenie ich wykonania• kartkówki przez 2 miesiące są wpisywane do dziennika tylko dla chętnych; do końca I półrocza są zapowiadane (mogą być wydrukowane, zawierać krótkie zadania)• systematyczne rozmawianie o tym co jest ważne, co jest wymagane, na jaką pomoc mogą liczyć uczniowie• zaciekawienie uczniów swoim przedmiotem, poznanie i rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów, również przez zajęcia pozalekcyjne i konkursy	<ul style="list-style-type: none">• spotkanie nauczyciel przedmiotu – nauczyciel wychowawca – przekazanie najistotniejszych informacji dotyczących klasy i zrealizowanego materiału oraz zapoznanie z dokumentacją psychologiczno – pedagogiczną• stosowanie tzw. „okresu ochronnego”: wrzesień miesiącem bez negatywnych ocen dla uczniów 4 klas, w celu przyzwyczajania uczniów do innych zasad pracy, oceniania i oczekiwań poszczególnych nauczycieli• pokazanie różnych technik notowania, charakterystycznych dla przedmiotu• zaangażowanie uczniów na lekcji poprzez prowokowanie do poszukiwania celu i użyteczności pracy na lekcji „Dlaczego? Jak myślicie po co się tego uczymy? Do czego nam się przydadzą te informacje?”

IV. DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW

klasyczne / znane / najczęściej	alternatywne / inaczej
<ul style="list-style-type: none">• przedstawienie problemów okresu przejściowego i sposobów radzenia sobie z nimi na zebraniach z rodzicami uczniów 3 klas• przedstawienie działań wychowawcy i nauczycieli przedmiotów• współpraca z rodzicami, włączenie rodziców w organizację imprez klasowych	<ul style="list-style-type: none">• przedstawienie zespołu nauczycielskiego dla danej klasy• zapoznanie rodziców z ofertą szkoły przez dyrektora szkoły na zebraniu ogólnym, a także wprowadzenie przez psychologa lub pedagoga do dyskusji poprzez omówienie trudności adaptacyjnych, które mogą wystąpić u dzieci w tym wieku oraz specyfikę i warunki nauki w 4 klasie, a także przedstawienie możliwości poszukiwania pomocy w razie wystąpienia trudności• przeprowadzenie ankiety diagnozującej trudności adaptacyjne dzieci klas czwartych oraz działania rodziców zmierzające do rozwiązania problemów• wprowadzenie zeszytów ucznia (zwykły zeszyt w kratkę), który miałby służyć do wymiany informacji: uczeń – rodzic – nauczyciel lub wymiana informacji pomiędzy rodzicami i nauczycielami poprzez dziennik elektroniczny

PODZIĘKOWANIA

Pragniemy serdecznie podziękować zespołowi projektu **POPOJUTRZE 2.0** za poszerzenie horyzontów, za prowadzenie przez proces tworzenia innowacji, a także za wsparcie i wszelkie uwagi, które pomogły obrać właściwy kierunek w realizacji projektu.

Wyrazy wdzięczności kierujemy do dyrekcji, grona pedagogicznego oraz **rodziców i uczniów Szkoły Podstawowej nr 20 z Oddziałami Integracyjnymi** im. Bohaterów Westerplatte w Gorzowie Wielkopolskim. Dziękujemy za ogromne zaangażowanie w testowanie naszych produktów. Za otwartość na proponowane rozwiązania oraz konstruktywne uwagi po realizacji zajęć, które wpłynęły na ostateczny kształt projektu.

Szczególne podziękowania kierujemy w stronę **Pani Ewy Frołow**, za rzetelną i szczegółową informację zwrotną na etapie pracowania nad projektem oraz docenienie naszej pracy i motywację do działania w momentach krytycznych.

Ogromne DZIĘKUJĘ należy się również dwóm firmom, które zadbały o dźwięk i obraz czyli **Marcin Łukasik Co-Founder, Studio PLAC** oraz **Smartly Designed Wiktoria Grzybowska**. Ich profesjonalizm sprawił, iż powstał produkt o tak wysokiej jakości.

Autorzy

BIBLIOGRAFIA

Angelów B. (2001). **Jak się uczyć skutecznie, szybko i przyjemnie** (wyd. II). Poznań: Wydawnictwo Moderski i S-ka

Bauresis, H. Wagenmann, C. (2007). **Pomóż dziecku w nauce**. Łódź: Wydawnictwo Aha!

Bee, H. (1998). **Psychologia rozwoju człowieka**. Poznań: Zys i S-ka Wydawnictwo

Brześkiewicz, Z. (2005). **Superumysł. Jak uczyć się trzy razy szybciej**. Białystok: Studio Astropsychologii

Brzezińska, A.I. (2005). **Psychologiczne portrety człowieka**. Gdańsk: GWP

Bubrowicki, A. (2006). **Popraw swoją pamięć**. Warszawa: Muza SA

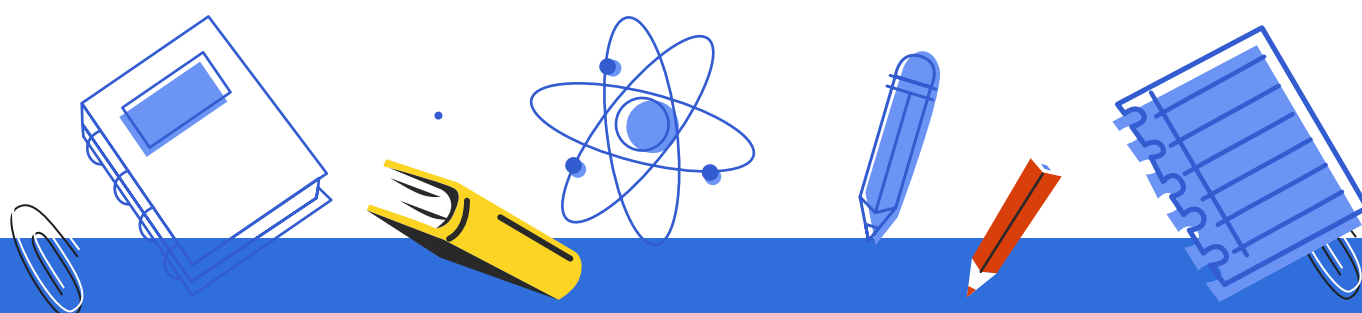
Dworakowska, B. (2008). **Jak wykorzystać czas?** Warszawa: Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne Spółka Akcyjna

Faber, A. Mazlish, E. (1998). **Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać żeby dzieci do nas mówiły**. Poznań: Media Rodzina

Fisher, R. (1999). **Uczymy jak się uczyć**. Warszawa: Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne Spółka Akcyjna

Grębski, M. (2008). **Jak się uczyć?** Warszawa: Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne Spółka Akcyjna

Kaiser Greenland, S. (2012). **Dziecko wolne od stresu**. Warszawa: Wydawnictwo Czarna Owca.

Packiam Alloway, T. (2013). **Trening umysłu dla bystrzaków**. Miejsce: Helion

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14.02.2017 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356, ze zm.)

Vorderman, C. (2017). **Jak uczyć się skutecznie: jakie to proste!** Warszawa: Wydawnictwo ARKADY

ŹRÓDŁA INTERNETOWE

Bergau-Jankowska, M., Wrześniowska-Choszcz, J., Sobiech, G. **Program adaptacyjny dla uczniów klasy czwartej Szkoły Podstawowej nr 12 im. generała Mariusza Zaruskiego w Gdyni rok szkolny 2020/2021**. Pobrane z: <http://sp12gdynia.pl/wp-content/uploads/2020/09/program-adaptacyjny-klas-4.pdf> (27.02.2022)

Problemy uczniów klasy IV. Pobrane z: <https://szkolnictwo.pl/index.php?id=PU6160> (27.02.2022)

Program adaptacyjny dla czwartoklasistów. Pobrane z: https://cloud5c.edupage.org/cloud/PROGRAM_ADAPTACYJNY_DLA_CZWRTOKLASISTOW.pdf?z%3Ad%2FS8UPB11dxmlpY0%2F%2FwhIRy%2FtjNX0dHvFY-k1o%2FIXrH0rPguSvLQoMDBqz7ikEG3A (27.02.2022)

Program adaptacyjny dla uczniów klas IV w Szkole Podstawowej nr 357 w Warszawie. Pobrane z: https://cloud7x.edupage.org/cloud/Program_adaptacyjny_dla_uczniow_klas_IV_w_SP_357.pdf?z%3AEhkOGO7OiMmWW3gnHRwEeQqiFS%2BKfdsOvLh7PCzL5wieMOt0LAKH8bihurNSijB%2B (27.02.2022)

